

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister och lagen om grundläggande konstundervisning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om nationella studie- och examensregister och lagen om grundläggande konstundervisning ändras. Enligt förslaget ska det i lagen om nationella studie- och examensregister föreskrivas om det nya registret över annan än reglerad utbildning som anskaffats av Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning. I propositionen föreslås en skyldighet att i registret föra in uppgifter om prestationer i utbildningen i fråga. Vidare föreslås det att huvudmän för läroanstalter för fritt bildningsarbete ska vara skyldiga att föra in uppgifter om utbildningar som finansieras av Servicecentret i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning och att det ska vara möjligt att lagra uppgifter om prestationer inom grundläggande konstundervisning i informationsresursen i fråga.

Till lagen om grundläggande konstundervisning ska det enligt förslaget fogas en bestämmelse om att omfattningen av utbildningar som förs in i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning ska anges i studiepoäng.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	4
2.1 Kontinuerligt lärande	4
2.2 Grundläggande konstundervisning	7
2.3 Utlämnande av uppgifter ur nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning	9
3 Målsättning	10
4 Förslagen och deras konsekvenser	11
4.1 De viktigaste förslagen	11
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	12
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	12
4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna	13
4.2.3 Samhälleliga konsekvenser	16
4.2.4 Konsekvenser i fråga om dataskydd	17
5 Alternativa handlingsvägar	23
6 Remissvar	24
7 Specialmotivering	29
7.1 Lag om nationella studie- och examensregister	29
7.2 Lagen om grundläggande konstundervisning	36
8 Ikraftträdande	37
9 Förhållande till budgetpropositionen	37
10 Verkställighet och uppföljning	38
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	38
LAGFÖRSLAG	41
1. Lag om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister	41
2. Lag om ändring av lagen om grundläggande konstundervisning	46
BILAGA	47
PARALLELLTEXTER	47
1. Lag om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister	47
2. Lag om ändring av lagen om grundläggande konstundervisning	55

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Ett centralt mål i statsminister Sanna Marins regerings program är att utbildnings- och kompetensnivån höjs på alla utbildningsstadier, skillnaderna i lärande minskar och den utbildningsmässiga jämlikheten ökar. Uppnåendet av detta mål främjas genom regeringsprogrammets skrivning om utarbetande av nationella principer för identifiering och erkännande av kunnskap. Syftet med principerna är att kunnskap som individen förvärvat på olika sätt ska komma fram i arbetslivet och utbildningssystemet. I regeringsprogrammet ingår också en parlamentarisk reform av det kontinuerliga lärandet, som ska svara på behovet för var och en att utveckla och förnya sitt kunnskap under hela livet.

Den parlamentariska gruppen för kontinuerligt lärande godkände riktlinjerna för reformen av kontinuerligt lärande den 17 december 2020 (*Statsrådet (2020). Kompetens ger trygghet i framtiden: Riktlinjer för den parlamentariska reformen av kontinuerligt lärande (Statsrådets publikationer 2020:38)*). I riktlinjerna konstateras att det i servicesystemet för kontinuerligt lärande till stöd för tjänsterna behövs samordning och en struktur som gör det möjligt att främja matchningen mellan utbud och efterfrågan på kompetens, förutse kompetensbehov, förnya och anskaffa kompetenstjänster samt stöda samarbetsstrukturerna i regionerna. I riktlinjerna konstateras det också att kunnskap som förvärvats i arbetet och även annars bör identifieras på ett bättre sätt än för närvarande så att vars och ens styrkor identifieras, men också så att åtgärder för att utveckla yrkeskompetensen ska kunna riktas rätt.

Riksdagen har som ett led i genomförandet av reformen om kontinuerligt lärande godkänt lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (682/2021), som trädde i kraft den 1 september 2021. Enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen är en av uppgifterna för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (*nedan servicecentret*) att finansiera utbildning och andra kompetenstjänster som riktar sig särskilt till dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften och som kompletterar det övriga offentligt understödda utbildningsutbudet. Servicecentret finansierar utbildningar genom att bevilja statsunderstöd eller genom att anskaffa utbildnings- och kompetenstjänster.

1.2 Beredning

Kontinuerligt lärande

Den 23 augusti 2021 tillsatte undervisnings- och kulturministeriet en arbetsgrupp för att bereda en utvidgning av de riksomfattande informationsresurserna med uppgifter från annan än reglerad utbildning. Beredningsgruppen hade till uppgift att bereda införandet av uppgifter om utbildningar som servicecentret finansierar och som NTM-centralerna anskaffat i informationsresurser enligt lagen om nationella studie- och examensregister samt att utreda och bereda de lagändringar som behövs för införandet av uppgifter. Till medlemmar i arbetsgruppen utsågs företrädare för undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet, Utbildningsstyrelsen och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (*nedan UF-centret*).

Grundläggande konstundervisning

Undervisnings- och kulturministeriet tillsatte den 30 augusti 2021 en utredare för att göra en förstudie om främjande av identifiering och erkännande av kunnande som förvärvats i grundläggande konstundervisning. Utredaren hade till uppgift att utreda vilken beredskap läroanstalterna inom den grundläggande konstundervisningen har att ansluta sig till den nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning (informationsresursen Koski) som avses i 2 kap. i lagen om nationella studie- och examensregister. Därtill skulle utredaren utreda det samarbete som läroanstalterna för grundläggande konstundervisning har med gymnasier vid genomförandet av gymnasiediplom samt praxis för identifiering och erkännande av grundläggande konstundervisningsstudier i gymnasier. Vidare skulle utredaren utarbeta eventuella förslag om vilka reformer och fortsatta åtgärder som kan vidtas för att stärka identifieringen och erkännandet av kunnandet inom den grundläggande konstundervisningen.

Förstudien överlämnades till undervisnings- och kulturministeriet den 18 november 2021 (undervisnings- och kulturministeriet 2021: Förstudie för att främja identifiering och erkännande av kunnande som förvärvats inom grundläggande konstundervisning. Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:48). Enligt förstudien förhåller sig läroanstalterna huvudsakligen positivt till informationsresursen Koski och överföringen av uppgifter till den. Av de läroanstalter som svarade på enkäten som utarbetades som grund för förstudien understödde 75 procent av läroanstalterna inom grundläggande konstundervisning att dataöverföringen skulle möjliggöras och 90 procent av läroanstalterna inom fritt bildningsarbete. Även andra aktörer inom den grundläggande konstundervisningen hade en positiv inställning. Dataöverföringarna anses stärka den grundläggande konstundervisningens olika konstområdens ställning som en del av utbildningssystemet och lyfta fram det kunnande som förvärvats inom den grundläggande konstundervisningen på samma nivå som det kunnande som förvärvats inom studierna inom fritt bildningsarbete.

I förstudien föreslås det att undervisnings- och kulturministeriet ska vidta åtgärder för att möjliggöra att uppgifter om studier inom grundläggande konstundervisning kan föras in i informationsresursen Koski. Det föreslås att omfattningen av de studier som förs in i informationsresursen definieras i studiepoäng för att underlätta identifieringen och erkännandet av kunnandet samt för att göra studierna mer jämförbara med studier på andra utbildningsnivåer. Det föreslås inte att studiepoäng ska ersätta undervisningstimmar t.ex. som grund för statsandelen per undervisningstimme, utan definitionerna ska användas parallellt.

Remissbehandling

Utlåtanden om utkastet till regeringsproposition har begärts av centrala berörda grupper. Utkastet till proposition var på remiss mellan den 20 januari och den 7 mars 2022. Utlåtandena och propositionens övriga beredningsdokument kan läsas på propositionens projektsidor på adressen: <https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM074:00/2021>.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Kontinuerligt lärande

Enligt 1 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (682/2021) främjar servicecentret kompetensutvecklingen hos befolkningen i arbetsför ålder och tillgången på kompetent arbetskraft. Enligt 2 § 1 mom. har servicecentret till uppgift att inom sitt verksamhetsområde 1) utveckla och samordna informations-, rådgivnings- och vägledningstjänster;

2) analysera prognostiseringsuppgifter om kompetens- och arbetskraftsbehov; 3) finansiera utbildning och andra kompetenstjänster som riktar sig särskilt till dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften och som kompletterar det övriga offentligt understödda utbildningsutbudet; 4) stödja regionala och andra samarbetsnätverk samt främja deras verkningsfullhet.

Servicecentrets finansieringsformer för utbildning och kompetenstjänster är beviljande av statsunderstöd och anskaffningsverksamhet. Servicecentret ordnar inte självt utbildning, utan endast finansierar och anskaffar sådan verksamhet. Utifrån ett observerat utbildnings- och kompetensbehov utlyser servicecentret statsunderstöd eller upphandlingsförfaranden för genomförande av den utbildning eller kompetenstjänst som behövs. Statsunderstödstagarna eller de aktörer som är parter i upphandlingsavtalet ansvarar för ordnandet av utbildningen.

Servicecentret har till uppgift att vara en utbildningsfinansiär som kompletterar det grundläggande utbud av utbildning som ordnas med statsandelsfinansiering och högskolornas basfinansiering samt NTM-centralernas upphandlingsverksamhet i fråga om arbetskraftsutbildning. Servicecentret finansierar utbildning som fyller luckor i utbildningssystemet och riktar sig till underrepresenterade grupper och utbildning vars särskilda målgrupp är personer som har sysselsättning och personer som är utanför arbetslivet.

Enligt 8 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (682/2021) kan servicecentret bevilja statsunderstöd för anordnande av sådana examina och examensdelar som avses i 5 § i lagen om yrkesutbildning (531/2017), utbildning som ordnas av huvudmannen för en läroanstalt som avses i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), anordnande av i 7 § i universitetslagen (558/2009) avsedda examina, specialiseringsutbildning och utbildning som innehåller examensdelar, anordnande av i 10 § i yrkeshögskolelagen (932/2014) avsedda examina, yrkespedagogisk lärarutbildning, specialiseringsutbildning och utbildning som innehåller delar av examina samt utbildning som är avsedd för invandrare och anordnande av sådan undervisning i samiska och samisk kultur som avses i lagen om Sameområdets utbildningscentral (252/2010).

Enligt 9 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning kan servicecentret anskaffa utbildning och andra kompetenstjänster. I paragrafen avgränsas inte närmare den utbildning eller de kompetenstjänster som servicecentret kan anskaffa, utan utgångspunkten är att servicecentret kan anskaffa utbildning och kompetenstjänster inom ramen för sitt verksamhetsområde. I praktiken begränsas anskaffningen av de förutsättningar som anges i annan lagstiftning och som gäller utbildningsaktörernas möjligheter att tillhandahålla utbildningstjänster som en del av sin företagsekonomiska verksamhet. Den utbildning som servicecentret anskaffar är i regel kortvarig utbildning. Föremål för upphandlingen kan också vara sådana samlade kompetenser som inte ingår i ramen för den reglerade utbildningen, utan placerar sig i gränsområdet mellan olika utbildningsstadier och utbildningsområden. De samlade kompetenser som anskaffningen gäller kan skräddarsys enligt behov. Yrkeshögskolor och universitet samt privaträttsliga sammanslutningar, inklusive dotterbolag som ägs av kommuner och samkommuner, kan delta i anbudsförfaranden för servicecentrets anskaffningar.

I lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) föreskrivs det om nationella informationsresurser, såsom informationsresursen inom undervisning och utbildning (*nedan informationsresursen Koski*), högskolornas riksomfattande datalager (*nedan datalagret Virta*), läropliktsregistret, studentexamensregistret och antagningsregistret. I informationsresursen Koski förs det in uppgifter om den undervisning som avses i lagen om grundläggande utbildning, den utbildning som avses i gymnasielagen, den utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning, den utbildning som avses i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning och den utbildning som avses i lagen om fritt bildningsarbete. Datalagret Virta är en informationsresurs

som är avsedd för centraliserat bevarande och centraliserad användning av högskolornas uppgifter om studierätt, anmälningar, examina och studieprestationer.

När servicecentret finansierar sådan reglerad utbildning som anges i lagen om servicecentret har anordnare av yrkesutbildning och högskolor redan med stöd av nuvarande bestämmelser och avtal skyldighet att föra in uppgifter om utbildningarna i Koski och Virta oberoende av finansieringssättet. De utbildningar som finansieras av servicecentret avskiljs i informationsresurserna utifrån finansieringskällan.

Huvudmän för läroanstalter inom fritt bildningsarbete är skyldiga att föra in uppgifter om utbildning som riktas till läropliktiga i informationsresursen. Huvudmän för läroanstalter inom fritt bildningsarbete har också möjlighet att föra in uppgifter om andra utbildningar, om huvudmannen har beslutat att erbjuda införande av uppgifter för studerande som deltar i utbildningen och den studerande samtycker till att uppgifterna förs in. När servicecentret finansierar annan utbildning än sådan som ordnas för läropliktiga vid läroanstalter inom fritt bildningsarbete är huvudmännen dock inte skyldiga att föra in uppgifter i informationsresursen Koski.

De gemensamt personuppgiftsansvariga för de informationsresurser som det föreskrivs om i lagen om nationella studie- och examensregister varierar enligt ändamålet med informationsresursen. Utbildningsanordnarna, huvudmännen för läroanstalterna och Utbildningsstyrelsen är gemensamt personuppgiftsansvariga för informationsresursen Koski. Informationsresursen Koski drivs av Utbildningsstyrelsen i fråga om behandling och utlämnande. Undervisnings- och kulturministeriet samt universiteten och yrkeshögskolorna är gemensamt personuppgiftsansvariga för informationsresursen Virta. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för informationsresursens allmänna funktion och för de tekniska förutsättningarna för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter.

I lagen om nationella studie- och examensregister föreskrivs det om tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter via vilken en person kan se och använda sina egna uppgifter som ingår i de register och informationsresurser som avses i denna lag och genom vilken myndigheterna på ett centraliserat, tillförlitligt och kostnadseffektivt sätt får de uppgifter som de behöver t.ex. för statistikföring eller finansiering från ett och samma ställe. I tjänsten kan en person dessutom ge sitt samtycke till att en uppgift som finns i registret lämnas ut med hjälp av tjänsten.

Lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (682/2021) trädde i kraft den 1 september 2021. Rådet för kontinuerligt lärande och sysselsättning, som finns i anslutning till servicecentret, har vid sitt möte den 4 mars 2022 godkänt prioriteringarna för servicecentrets verksamhet för 2022. I verksamhetsplanen konstateras att när det gäller utbildning som kompletterar det befintliga utbildningsutbudet och andra kompetenstjänster utlyser servicecentret på basis av identifierade utbildnings- och kompetensbehov statsunderstöd och inleder upphandlingsförfaranden. Prioriteringarna för fördelningen av finansieringen år 2022 är:

- Kompletterande utbildningar och utbildningar som ger behörighet inom branscher med brist på kompetent arbetskraft bl.a. för dem som avlagt examen någon annanstans än i Finland
- Branscher som drabbats av coronapandemin
- Digital kompetens samt kunnande i anslutning till den gröna omställningen (bl.a. bioekonomi och cirkulär ekonomi)

- Kompetensutveckling för dem som arbetar i branscher med överutbud för att förbättra konkurrenskraften på arbetsmarknaden för dem som arbetar i branschen och för att stödja karriärvägar till stabilare branscher som har en ökande sysselsättande effekt
- Stärkande av konkurrenskraften på arbetsmarknaden för dem som har en svag ställning på arbetsmarknaden

Servicecentret har utlyst sina första statsunderstöd den 4 april 2022. Servicecentret genomför de första konkurrensutsättningar och upphandlingar 2022. Servicecentret fattar statsunderstödsbesluten utifrån ansökningarna och anbuden och ingår upphandlingsavtal för att genomföra utbildningarna.

På ordnandet av utbildningen, antagningen av studerande, antagningen som studerande samt på den studerandes rättigheter och skyldigheter tillämpas enligt 10 § i lagen om Servicecentret vid anordnande av reglerad utbildning vad som föreskrivs i den lag som gäller om utbildningen i fråga, om inte något annat föreskrivs i lagen om servicecentret. I praktiken genomför och beslutar således en anordnare av reglerad utbildning om antagningen av studerande i enlighet med sin egen praxis oberoende av om utbildningen finansieras med statsunderstöd eller genom upphandling. Vid anskaffning av annan än reglerad utbildning tillämpas 13—15 § i lagen på anordnande av utbildning, antagning av studerande och antagning som studerande samt på den studerandes rättigheter och skyldigheter. I praktiken genomför anordnaren av annan än reglerad utbildning studerandeantagningen och servicecentret beslutar om antagningen som studerande på framställning av utbildningsanordnaren.

Enligt en bedömning som framförts i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning och till lagar som har samband med den (RP 76/2021 rd) innebär anslaget på 40 miljoner euro för kontinuerligt lärande för 2021 att cirka 10 500 personer utbildas. I enlighet med Finlands återhämtnings- och resiliensplan som ingår i Finlands program för hållbar tillväxt anvisas servicecentret dessutom åren 2021—2024 sammanlagt 30 miljoner euro inom ramen för EU:s facilitet för återhämtnings- och resiliens (Recovery and Resilience Facility) för finansiering av utbildnings- och kompetens-tjänster. Servicecentret beviljades fem miljoner euro för detta ändamål i den tredje tilläggsbudgeten för 2021 och 11 miljoner euro i budgeten för 2022. I enlighet med EU-rådets verkställighetsbeslut ska minst 7 800 personer inleda de utbildningar som finansieras med faciliteten för återhämtnings- och resiliens före utgången av juni 2025.

2.2 Grundläggande konstundervisning

Enligt lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) avses med grundläggande konstundervisning sådan målinriktad och från nivå till nivå fortskridande undervisning inom olika områden av konsten som i första hand riktar sig till barn och unga och som samtidigt ger eleverna förmåga att uttrycka sig och söka sig till yrkesutbildning och utbildning på högre nivå inom konstområdet i fråga. Undervisningsområdena är arkitektur, bildkonst, handarbete, mediekonst, musik, ordkonst, cirkuskonst, dans och teaterkonst.

Den grundläggande konstundervisningen är en självständig del av det finländska utbildningssystemet som placerar sig i gränsområdet mellan utbildnings- och kulturpolitiken. Undervisningen är frivillig för eleven och leder inte till examen. Undervisningen grundar sig på läroplansgrunder som fastställts av Utbildningsstyrelsen. Grundläggande konstundervisning ges av yrkespersoner, vars behörighetsvillkor det föreskrivs om i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998).

Enligt lagen om grundläggande konstundervisning kan kommunen ordna grundläggande konstundervisning. Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja en samkommun, registrerad sammanslutning eller stiftelse tillstånd att ordna grundläggande konstundervisning. Grundläggande konstundervisning kan, enligt vad ministeriet beslutar, ordnas också i statliga läroanstalter. Utbildning som avses i nämnda lag ordnas i musikhögreanstalter, andra läroanstalter som ordnar grundläggande konstundervisning eller på annat sätt. Utbildningsanordnaren kan också ordna tjänsterna tillsammans med andra utbildningsanordnare eller skaffa dem av en offentlig eller privat sammanslutning eller stiftelse. Utbildningsanordnaren svarar för att de tjänster som den skaffat ordnas i enlighet med nämnda lag.

Grundläggande konstundervisning ordnas runtom i Finland, i ca 90 procent av kommunerna. År 2021 omfattades 139 läroanstalter av statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning. Antalet läroanstalter utanför statsandelen var cirka 135. Antalet läroanstalter inom fritt bildningsarbete som omfattades av statsandelen per undervisningstimme och som ordnade grundläggande konstundervisning var cirka 123. Undervisning ges enligt en allmän och fördjupad lärokurs och det finns sammanlagt ca 128 000 elever. Av eleverna är ca 10 000 vuxna. Läroanstalternas storlek varierar betydligt. De läroanstalter som får statsandel har i genomsnitt ett större antal elever än de läroanstalter som står utanför statsandelssystemet. Grundläggande konstundervisning ges mest i musik, näst mest i bildkonst och dans. Vid många läroanstalter undervisas flera olika konstområden.

För närvarande är det inte möjligt att föra in uppgifter om studieprestationer inom den grundläggande konstundervisningen i informationsresursen Koski. Från den 1 augusti 2021 har läroanstalterna inom fritt bildningsarbete haft möjlighet att föra in uppgifter om prestationer inom fritt bildningsarbete i informationsresursen i fråga. Riksdagens kulturutskott konstaterade i sitt betänkande om regeringens proposition om registrering av uppgifter om utbildning inom fritt bildningsarbete (KuUB 2/2021 rd) att det inte var problemfritt att lämna den grundläggande konstundervisningen utanför den föreslagna reformen. Utskottet ansåg det vara viktigt att utreda om den grundläggande konstundervisningen kan tas med i reformen och betonade främjandet av metoder för identifiering och erkännande av kunskaper som förvärvats inom den grundläggande konstundervisningen på lika villkor som andra motsvarande studieprestationer.

En kommun som ordnar grundläggande konstundervisning får statsandel enligt antalet invånare i kommunen så som föreskrivs i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) beviljas en kommun, samkommun, privat sammanslutning eller stiftelse som med stöd av lagen om grundläggande konstundervisning har beviljats rätt till statsandel enligt antalet undervisningstimmar statsandel för driftkostnaderna för sådan grundläggande konstundervisning som omfattas av statsandelen per undervisningstimme. Finansieringen av den grundläggande konstundervisningens driftkostnader bestäms enligt kalkylerade grunder. För sådan grundläggande konstundervisning som finansieras enligt antalet undervisningstimmar bestäms finansieringen på basis av antalet undervisningstimmar och det per undervisningstimme bestämda priset per enhet.

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten det antal undervisningstimmar som läggs till grund för finansieringen för det följande finansåret. Enligt budgetpropositionen för 2022 är det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 658 000 och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet undervisningstimmar högst 179 400 timmar.

Bedömning av eleven är en del av utbildningssystemet inom den grundläggande konstundervisningen. Utbildningsstyrelsen beslutar om grunderna för bedömningen och om de uppgifter som

ska antecknas på betyget. Enligt grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen 2017 får eleven ett betyg över den allmänna lärokursen på konstområdet. I betyget har man samlat uppgifter om de studier eleven genomfört. Betyget innehåller inte en bedömning av elevens kunskaper eller framsteg. Bedömningen av den grundläggande konstundervisningens fördjupade lärokurs grundar sig på studiehelheternas mål, som beskrivs i den läroplan som godkännts av utbildningsanordnaren. På betyget över den fördjupade lärokursen får eleven en verbal bedömning av genomförandet av lärokursen. Bedömningen inom olika konstområden i fråga om både den allmänna och den fördjupade lärokursen preciseras enligt konstområde i grunderna för läroplanen.

2.3 Utlämnande av uppgifter ur nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning

Enligt 5 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; nedan offentlighetslagen) avses i lagen med handling utom en framställning i skrift eller bild även ett meddelande som avser ett visst objekt eller ärende och uttrycks i form av tecken som på grund av användningen är avsedda att höra samman och vilket kan uppfattas endast med hjälp av automatisk databehandling eller en ljud- eller bildåtergivningsanordning eller något annat hjälpmedel. Enligt 5 § 2 mom. avses med myndighetshandling en handling som innehas av en myndighet och som har upprättats av myndigheten eller av någon som är anställd hos en myndighet eller som har inkommit till en myndighet för behandling av ett visst ärende eller i övrigt inkommit i samband med ett ärende som hör till myndighetens verksamhetsområde eller uppgifter.

Enligt 9 § i offentlighetslagen har var och en rätt att ta del av en offentlig myndighetshandling. Bestämmelser om en parts rätt att ta del av en handling finns i 16 §. Enligt paragrafens 3 mom. får personuppgifter ur en myndighets personregister, om inte något annat särskilt bestäms i lag, lämnas ut i form av en kopia eller en utskrift eller i elektronisk form om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter.

Syftet med den sistnämnda bestämmelsen är att förhindra att personuppgifter lämnas ut i form av massutlämnande ur personregister. Dataombudsmannen har i sitt styrbeslut om planen för öppna data av den 3 september 2013 ansett att 16 § 3 mom. i offentlighetslagen i praktiken innebär att ”en förutsättning för utlämnande av personuppgifter är att mottagaren enligt personuppgiftslagen (523/1999) har rätt att behandla personuppgifterna i fråga. I fråga om mottagaren förutsätts utöver den lagenliga grunden för behandling (8 §, 12 § och 14 kap. i personuppgiftslagen) dessutom att behandlingen av personuppgifter är sakligt motiverad med hänsyn till den personuppgiftsansvariges verksamhet (6 § i personuppgiftslagen), att de utlämnade uppgifterna behövs med tanke på den personuppgiftsansvariges verksamhet (9 § i personuppgiftslagen) samt att även andra dataskyddsprinciper (bl.a. 5, 7, 24, 32 och 33 § i personuppgiftslagen) förverkligas.” Samma principer tillämpas fortfarande när man i stället för den upphävda personuppgiftslagen tillämpar den allmänna dataskyddsförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)) samt den nationella dataskyddslagen (1050/2018) som kompletterar dataskyddsförordningen.

Enligt 10 § i lagen om nationella studie- och examensregister får uppgifter ur den nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning lämnas ut till

1) myndigheter som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare få sådana uppgifter som finns i informationsresursen, sekretessbelagda uppgifter dock endast

om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna,

2) Sysselsättningsfonden till den del den med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

3) den ansvariga arbetsplatshandledaren eller bedömare av kunnandet för en studerande inom yrkesutbildningen, till den del denne med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

4) den som med stöd av ett i 29 § 5 mom. avsett samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen.

5) den som med stöd av ett i 109 a § 4 mom. i lagen om yrkesutbildning avsett samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen.

Enligt regeringens proposition med förslag till sistnämnda lagrum (RP 72/2017 rd) ska genom bestämmelserna för myndigheterna eller andra aktörer inte i sak skapas några nya rättigheter att få uppgifter, utan rätten att få uppgifter som finns i informationsresursen ska fastställas med stöd av bestämmelserna om utlämnande och erhållande av information i den allmänna lagstiftningen och vederbörande speciallagstiftning. Utlämnandet av uppgifter ur en myndighets personregister fastställs enligt bestämmelserna i offentlighetslagen och personuppgiftslagen. Personuppgifter ur en myndighets personregister får lämnas ut om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. Kulturutskottet har i sitt betänkande om ifrågavarande regeringsproposition (KuUB 9/2017 rd) konstaterat att enligt utredning till kulturutskottet är avsikten med propositionen att till den del uppgifter lämnas ut via den tjänst för utlämnande av studie- och examensuppgifter som avses i den föreslagna lagens 6 kapitel, tillämpas bestämmelserna om hur uppgifter lämnas ut i 29 § i den föreslagna lagen i stället för 16 § 3 mom. i offentlighetslagen. Via utlämningstjänsten lämnas uppgifter endast ut på elektronisk väg. Vid utlämnande av uppgifter på annat sätt än via utlämningstjänsten följs 16 § 3 mom. i offentlighetslagen.

Innebörden av 10 § 1 mom. i lagen om nationella studie- och examensregister förblir oklar, eftersom det i bestämmelsen särskilt räknas upp de aktörer till vilka uppgifter får lämnas ut. På basis av detta är det inte klart om avsikten med bestämmelsen är att på något sätt avgränsa de aktörer och ändamål till vilka uppgifter får lämnas ut. Med beaktande av att avsikten med bestämmelsen inte är att föreskriva om rätten att få uppgifter eller att i övrigt begränsa rätten att få uppgifter enligt offentlighetslagen eller att föreskriva om massutlämnande av uppgifter, behöver regleringen förtydligas för att det inte ska råda oklarhet om förutsättningarna för utlämnande av uppgifter ur informationsresursen.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att på ett heltäckande sätt få uppgifter om utbildning som finansierats med offentliga medel i riksomfattande informationsresurser genom att föreskriva om skyldighet för anordnare av annan än reglerad utbildning att föra in uppgifter om utbildningar i ett nytt register och om skyldighet för huvudmän för läroanstalter inom fritt bildningsarbete att föra in uppgifter om utbildningar som servicecentret finansierat i informationsresursen Koski. Den utbildning som servicecentret finansierar ökar det kunnande som deltagarna behöver i arbetslivet i synnerhet i sådana situationer där förändringar på arbetsmarknaden eller kompetenskraven

förutsätter kompetensutveckling. De ändringar som föreslås i propositionen förbättrar och underlättar identifieringen och erkännandet av kunnande. Genom propositionen främjas således genomförandet av riktlinjerna i reformen av det kontinuerliga lärandet.

Syftet med propositionen är också att främja identifieringen och erkännandet av kunnande som förvärvats inom den grundläggande konstundervisningen genom att föreskriva att prestationsuppgifter som beskriver kunnandet inom den grundläggande konstundervisningen får föras in i informationsresursen Koski. Detta stärker den grundläggande konstundervisningens ställning som en del av utbildningssystemet och förtydligar identifieringen av kunnande inom andra utbildningar och i arbetslivet.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Kontinuerligt lärande

I propositionen föreslås det att det i lagen om nationella studie- och examensregister föreskrivs om en skyldighet för utbildningsanordnaren att lagra uppgifter om annan än reglerad utbildning som finansieras av servicecentret. Enligt förslaget införs uppgifterna i ett nytt register över annan än reglerad utbildning som anskaffats av Servicecentret. De uppgifter som införs i registret är personens namn och studentnummer, den utbildning som den studerande genomgår samt när utbildningen inleds och avslutas samt antalet timmar. Dessutom registreras uppgift om att utbildningen slutförts samt om att kunnandet bedömts, om detta har gjorts. Enligt förslaget är utbildningsanordnaren skyldig att föra in dessa uppgifter i registret i fråga. Vid införandet av uppgifter utnyttjas befintliga tjänster, såsom Koski-tjänsten, organisationstjänsten och eGrunder-tjänsten. Uppgifterna kan föras in antingen via ett gränssnitt eller via ett system avsett för införande av uppgifter. För införandet av uppgifter kan man använda befintliga tekniska lösningar. Om anordnaren inte har eller inte öppnar ett gränssnitt, ska uppgifterna föras in i det system som är avsett för att föra in uppgifter.

I propositionen föreslås det också att huvudmän för läroanstalter för fritt bildningsarbete är skyldiga att föra in uppgifter om de utbildningar som finansieras av servicecentret i informationsresursen Koski. I propositionen föreslås inga ändringar i yrkesutbildningsanordnarnas eller högskolornas skyldigheter att lagra uppgifter, utan de för in uppgifter om reglerad utbildning som servicecentret finansierar eller anskaffar med statsunderstöd inom ramen för den gällande lagstiftningen.

Grundläggande konstundervisning

I propositionen föreslås att det ska bli möjligt att föra in utbildningsuppgifter om grundläggande konstundervisning i informationsresursen Koski. De uppgifter som införs är den utbildning som eleven har genomgått, utbildningens omfattning i studiepoäng, utbildningens start- och sluttidpunkt och en bedömning av elevens kunnande.

Införandet av uppgifter förutsätter att utbildningsanordnaren har beslutat att erbjuda alla elever som deltar i samma utbildning införande av uppgifter i informationsresursen, att utbildningens omfattning har fastställts i studiepoäng och att eleven samtycker till att uppgifterna förs in. Införandet förutsätter också att utbildningsanordnaren har gjort en kompetensbaserad beskrivning av utbildningen, dvs. utarbetat en läroplan och bedömt elevens prestation. Läroplanen förs in i Utbildningsstyrelsens tjänst eGrunder. Det föreslås att det i lagen om grundläggande konstundervisning föreskrivs om att de utbildningar som ska införas anges i studiepoäng.

Efter att uppgifterna införts i registret kan en person i regel själv administrera sina uppgifter i informationsresursen i Utbildningsstyrelsens tjänst Min Studieinfo efter det att tjänsten har utvidgats till att gälla även uppgifter om utbildning inom grundläggande konstundervisning. I tjänsten kan han eller hon ge sitt samtycke till att uppgifterna lämnas ut genom att skapa en länk till sina studieprestationer i informationsresursen och skicka den till exempel till en arbetsgivare. Om eleven inte vill lämna ut uppgifter någonstans alls, ska uppgifterna enligt förslaget i regel vara tillgängliga endast för personen själv och för utbildningsanordnaren eller huvudmannen för den läroanstalt som lagrat uppgifterna och för Utbildningsstyrelsen som upprätthåller informationsresursen. Enligt förslaget har myndigheterna dock i vissa situationer med stöd av annan lagstiftning rätt till uppgifter i informationsresursen. En närmare redogörelse för sådana situationer finns i avsnitt 4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna och 4.2.4 Konsekvenser för dataskyddet.

På grund av undervisningens fria karaktär har man inte velat föreslå någon lagstadgad skyldighet att föra in uppgifter om utbildningen i fråga om grundläggande konstundervisning. Enligt förslaget genomförs den föreslagna reformen inte med utgångspunkt i myndighetsbehov, utan syftet med reformen är att tillgodose elevernas intresse genom att göra synliggöra det kunnande de har. Indirekt skulle även övriga läroanstalter och arbetslivet dra nytta av lagändringen. Den föreslagna reformen främjar kontinuerligt lärande och därmed också samhällets intressen. De uppgifter som införts i informationsresursen Koski används inte för att beräkna statsandelarna för läroanstaltsformerna inom den grundläggande konstundervisningen, och statsandelssystemet för grundläggande konstundervisning ändras således inte i samband med reformen.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

Kontinuerligt lärande

De föreslagna ändringarna har inga konsekvenser för kommunernas ekonomi eller för statsfinanserna. De föreslagna ändringarna ökar inte statens eller kommunernas utgifter. För Utbildningsstyrelsen orsakas merkostnader av ändringarna av de nuvarande informationsresurserna och tjänsterna för att föra in uppgifter om de utbildningar som servicecentret finansierar. För 2022 har Utbildningsstyrelsen anvisats ett anslag på sammanlagt 414 000 euro för utvecklingsarbete under moment 29.01.53. Av de anslag som anvisats för utveckling är 20 000 euro avsett för en arkitekturutredning, 202 000 euro för utveckling av och stöd för ibruktagande av register och informationsresurser, 84 000 euro för utveckling av och stöd för ibruktagande av organisationstjänsten, 45 000 euro för utveckling av tjänsten eGrunder för utbildningsbeskrivningar och stöd för ibruktagande av tjänsten och 63 000 euro för anställning av en ytterligare person. Reformen uppskattas öka Utbildningsstyrelsens bestående utgifter med cirka 40 000 euro per år för underhållet av registret, vilket beaktas inom undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel under Utbildningsstyrelsens omkostnader under moment 29.01.02 utan några nya förslag till behov av tilläggsanslag. Bestående kostnadseffekter uppstår av de årliga kostnaderna för upprätthållandet av det nya registret.

Införandet av registret medför merkostnader för servicecentret. Reformen uppskattas öka de bestående utgifterna med cirka 120 500 euro per år, varav 80 500 euro orsakas av att en ytterligare person anställs. Den permanenta utgiftsökningen ska beaktas inom undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel i servicecentrets omkostnader från och med 2023 under anslagsmomentet 29.01.04 utan några nya förslag till behov av tilläggsanslag.

Det är frivilligt för utbildningsanordnare och huvudmän för läroanstalter inom fritt bildningsarbete att delta i servicecentrets anbudsförfaranden och utlysningar av statsunderstöd. Utbildningsanordnarna ska i sina anbud beakta kostnaderna för införande av uppgifter på samma sätt som andra kostnader för genomförandet av utbildningar.

Grundläggande konstundervisning

År 2023 föranleder reformen merkostnader på sammanlagt 414 000 euro, varav 153 000 euro är ett tillägg av engångskaraktär och 261 000 euro ett bestående tillägg under moment 29.80.34 i statsbudgeten (statsandel och statsunderstöd för driftskostnaderna för grundläggande konstundervisning, förslagsanslag), som har beaktas i budgetpropositionen för 2023. De tilläggskostnader av engångskaraktär på 153 000 euro som orsakas Utbildningsstyrelsen består av införandet av registret och kundbetjäningen, integreringen av den grundläggande konstundervisningen i utbildningsutbudet i tjänsten Min Studieinfo samt utvecklandet av strukturen i tjänsten eGrunder. Avsikten är att dessa engångskostnader ska täckas med anslag under huvudtiteln för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde.

Som ett permanent tillägg för att täcka kostnaderna för verkställigheten av reformen blir från och med 2023 ett tillägg på 11 000 euro till Utbildningsstyrelsen för upprätthållande av informationsresursen samt 250 000 euro för prövningsbaserade statsunderstöd till andra anordnare av grundläggande konstundervisning än sådana som får statsandel per undervisningstimme.

Eventuella tilläggskostnader för statsandelsläroanstalter som ordnar grundläggande konstundervisning till följd av reformen beaktas i statsandelsberäkningen med två års fördröjning. Eftersom införandet av uppgifter är frivilligt för anordnare av grundläggande konstundervisning innebär införandet ingen ny lagstadgad uppgift för de kommuner som ordnar eller anskaffar grundläggande konstundervisning. Således är det i förslaget inte fråga om en sådan ny eller utvidgad statsandelsuppgift som avses i 55 § 2 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009).

4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna

Kontinuerligt lärande

De uppgifter om annan än reglerad utbildning som servicecentret anskaffat och som föreslås bli införda förs in i ett eget register, som tekniskt sett är en del av den s.k. Koski-tjänsten som Utbildningsstyrelsen upprätthåller. Till dessa delar ska de aktörer som för in uppgifterna ha behövliga användarrättigheter. Utbildningsstyrelsen ska för det nya registret utarbeta en datamodell enligt vilken utbildningsanordnarna ska föra in uppgifterna. För införande av uppgifter upprättas ett tekniskt gränssnitt för automatiskt införande och ett gränssnitt för manuellt införande av uppgifter. Utbildningsstyrelsen är gemensamt personuppgiftsansvarig för registret tillsammans med servicecentret.

Endast utbildningsanordnare som ordnar annan än reglerad utbildning saknas i Utbildningsstyrelsens organisationstjänst och dessa aktörer har inte befintliga användarnamn, användarrättigheter och kunskande om att använda tjänsterna i Studieinfo. Sådana utbildningsanordnare ska ges möjlighet att använda de tjänster i Studieinfo som är nödvändiga för att utbildningsanordnaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter. På basis av kraven är Koski en nödvändig tjänst. Med tanke på informationssystem är användningen av tjänsten eGrunder obligatorisk om det skapas en stark koppling mellan systemen i fråga om de studierätter som ska föras in. Utbildningsanordnaren kan om den så vill även använda utbuds-, ansöknings- och antagningstjänsterna för marknadsföring, ordnande av ansökan samt för antagningen.

Användningen av tjänsterna i Studieinfo kräver att organisationen och dess läroanstalter läggs till i Utbildningsstyrelsens Organisationstjänst samt att behövliga användarrättigheter utfärdas för dem som använder tjänsterna. Det är nödvändigt att automatisera insamlingen av uppgifter så långt som möjligt. Utbildningsstyrelsens applikation för registrering av organisationer möjliggör automatisering av datainsamlingen, men självregistreringsapplikationen bör dock vidareutvecklas innan den lämpar sig för det nya användningsändamålet. Applikationen för registrering av organisationer fungerar med Suomi.fi-fullmakter varvid personer med rätt att företräda organisationen kan registrera basuppgifter om organisationer, läroanstalter och nya användare. Servicecentret har till uppgift att godkänna de nya organisationsuppgifterna och användarna av tjänsterna.

Uppgifter om annan än reglerad utbildning kan lämnas ut med separata avtal om utlämnande av uppgifter. Vid genomförandet kan befintliga tekniska lösningar utnyttjas.

Servicecentret orsakar extra arbete av ibruktagandet av det nya registret och av registeransvaret. Servicecentret ska också ge finansieringstagarna anvisningar om hur uppgifterna ska sparas i samband med ansökan och beslut om statsunderstöd samt upphandlingsmeddelanden och upphandlingsavtal samt i upphandlingsavtalet komma överens med utbildningsanordnaren om närmare förfaranden och metoder för att säkerställa uppgifternas riktighet och för att korrigera uppgifterna. Servicecentret ska också foga till statsunderstödsbeslutet eller upphandlingsavtalet ett villkor om att det inte i utbildningsbeskrivningarna eller i utbildningens namn får finnas sådana uppgifter som ens indirekt kan betraktas som uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Som helhet drar servicecentret nytta av att uppgifterna förs in i registret, eftersom centret ur riksomfattande register och informationsresurser på ett heltäckande sätt får tillgång till uppgifter om deltagande i och prestationer inom den utbildningsverksamhet som servicecentret finansierar.

Privaträttsliga sammanslutningar och högskolor kan delta i servicecentrets upphandlingar. Trots att även privaträttsliga utbildningsanordnare som ordnar lagstadgad utbildning som en offentlig förvaltningsuppgift kan delta i anbudsförfarandet, är ordnande av annan än reglerad utbildning inte en offentlig förvaltningsuppgift utan affärsverksamhet som bedrivs frivilligt. När de ordnar annan än reglerad utbildning som servicecentret anskaffar ska alla aktörer föra in uppgifterna i det nya registret oberoende av om de har en lagstadgad uppgift eller ett tillstånd att ordna reglerad utbildning. Om utbildningen i fråga ordnas av en aktör som har öppnat ett gränssnitt till Koski-systemet, kan detta gränssnitt utnyttjas för att föra in de föreslagna uppgifterna. Om anordnaren inte har öppnat ett gränssnitt eller om det tekniska genomförandet visar sig vara dyrt och arbetskrävande, kan uppgifterna sparas i det system som är avsett för detta.

I propositionen föreslås dessutom en ny skyldighet för huvudmän för läroanstalter inom fritt bildningsarbete att föra in de nedan föreslagna uppgifterna i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning, om de ordnar utbildning som servicecentret finansierar med statsunderstöd. Huvudmannen för en läroanstalt inom fritt bildningsarbete ska beakta detta när den ansöker om statsunderstöd från servicecentret för anordnande av utbildning enligt lagen om servicecentret.

Grundläggande konstundervisning

Storleken på läroanstalterna inom den grundläggande konstundervisningen varierar avsevärt, och därför varierar också deras resurser och beredskap att börja föra in uppgifter i informationsresursen Koski. Genom att reformen är frivillig för läroanstalterna och tidtabellen är flexibel är det möjligt för läroanstalterna att erbjuda eleverna införande av uppgifter i informationsresursen Koski stegvis och enligt en tidtabell som de själva anser vara fungerande. Frivilligheten och den flexibla tidtabellen ger också läroanstalterna bättre möjligheter till kollegialt lärande, gemensam utveckling och samarbete så att de nya förfarandena kan förankras som en del av läroanstalternas verksamhet. Reformen ger nya möjligheter att utveckla läroanstalternas verksamhet och ökar intresset för studier i grundläggande konstundervisning. Å andra sidan, även om läroanstalten har valfrihet att bestämma om den börjar erbjuda eleverna möjlighet att föra in studieprestationer, kan den faktiska frivilligheten i framtiden visa sig vara skenbar till exempel på grund av konkurrensen mellan läroanstalterna.

Enligt 5 § i lagen om grundläggande konstundervisning beslutar Utbildningsstyrelsen om målen och det centrala innehållet för varje konstområde i den grundläggande konstundervisningen. Utbildningsstyrelsen fastställer grunder för läroplanen för lärokurser av olika omfattning. Enligt 1 § i förordningen om grundläggande konstundervisning är de lärokurser som avses i lagen fördjupad lärokurs och allmän lärokurs. Dessa lärokurser är parallella.

I sin läroplan delar läroanstalten upp studierna enligt den allmänna lärokursen eller den fördjupade lärokursen i mindre delar, dvs. studiehelheter. Anordnaren av grundläggande konstundervisning fastställer utifrån grunderna för läroplanen studiehelheternas mål, omfattning, innehåll och kalkylmässiga omfattning. Studiehelheterna bildar elevens studieväg. När studiehelheter byggs upp ska man på lokal nivå beakta vad som bestäms om studiehelheter för olika studienivåers del i grunderna för läroplanen. Utbildningsstyrelsen beslutar också om bedömningen av en elev och om de uppgifter som ska antecknas på betyget.

För att uppgifter om utbildning som getts inom den grundläggande konstundervisningen ska kunna föras in i informationsresursen Koski krävs det att utbildningen har beskrivits och bedömts kunskapsbaserat. Tillfälliga kostnader kan orsakas av tekniska utvecklingsbehov som eventuellt orsakas av att studieprestationer förs in i informationsresursen och av personalutbildning i anslutning därtill. Utbildningsstyrelsen stöder läroanstalterna i läroplansarbetet.

Utbildningsstyrelsen gör upp en datamodell för informationsresursen i fråga om de nya uppgifterna om utbildningar inom den grundläggande konstundervisningen. Läroanstaltens huvudman ska föra in uppgifterna i informationsresursen enligt modellen. För införande av uppgifter upprättas ett tekniskt gränssnitt för automatiskt införande och ett gränssnitt för manuellt införande av uppgifter. I fortsättningen ska uppgifterna upprätthållas som en del av informationsresursen. Framöver ska Utbildningsstyrelsen som upprätthållare av informationsresursen i fråga om uppgifter om utbildning inom grundläggande konstundervisning svara för behandlingen av rätten att göra invändningar och återkallande av samtycke, eventuell radering av uppgifter och för tekniska arrangemang i anslutning till detta. Utbildningsstyrelsen ska underrätta utbildningsanordnaren som infört uppgifterna om återkallandet av samtycket och om de åtgärder som följer av detta. Om huvudmannen för en läroanstalt upphör med sin verksamhet så att dess ansvar inte överförs på någon annan juridisk person, övergår ansvaret för hanteringen av de samtycken som huvudmannen samlat in till Utbildningsstyrelsen som en del av de uppgifter som beskrivs i 5 § 3 mom. i lagen om nationella studie- och examensregister.

Uppgifterna i anslutning till dokumenteringen av samtycket enligt det föreslagna 9 e § 2 mom. och införandet av uppgifter torde medföra ändringar i informationshanteringen hos många anordnare av grundläggande konstundervisning eller huvudmän för läroanstalter. Eftersom samtycke är en förutsättning för införande av uppgifterna, är utbildningsanordnaren enligt förslaget skyldig att påvisa att samtycke har getts. Därför avråds huvudmannen från att ta emot den studerandes samtycke muntligt, utan det bör helst ske skriftligen antingen i pappersform eller elektroniskt, för att man ska kunna identifiera den som ger sitt samtycke. Det vore ändamålsenligt att samla in de studerandes samtycke vid olika läroanstalter i möjligast likartad form. När samtycke begärs ska eleven informeras om var uppgifterna införs, vem som kan behandla dem efter att de har införts och hur eleven senare kan administrera utlämnandet av uppgifter i Min Studieinfo-tjänsten. Handlingar som styrker samtycket ska enligt förslaget bevaras varaktigt. Om samtycket återkallas, ska det även göras en anteckning om detta. Om utbildningsuppgifterna har införts i informationsresursen Koski med hjälp av ett tekniskt gränssnitt och om uppgifterna på grund av återkallande av samtycket har raderats ur Koski, ska utbildningsanordnaren enligt förslaget försäkra sig om att uppgifterna efter att samtycket återkallats och uppgifterna raderats inte längre överförs från källsystemet till Koski.

Utgångspunkten är att uppgifter om utbildningar inom den grundläggande konstundervisningen i informationsresursen inte ska vara tillgängliga för andra än den utbildningsanordnare eller läroanstalt som fört in uppgifterna utan elevens samtycke till att uppgifterna lämnas ut. Detta förutsätter kommunikation, information och handledning av eleverna vid läroanstalter för grundläggande konstundervisning.

Eftersom det enligt förslaget är frivilligt för utbildningsanordnaren att föra in uppgifter i informationsresursen Koski, kommer uppgifterna om utbildningar inom grundläggande konstundervisning inte att bilda någon heltäckande databas som det vore ändamålsenligt att utnyttja för statistikföring eller beslutsfattande. Statistikcentralen och Folkpensionsanstalten har dock med stöd av sin egen lagstiftning konstaterats ha möjlighet att begära samma uppgifter ur informationsresursen som de har rätt att få av läroanstaltens huvudman. Eftersom reformen dock inte, om den genomförs på det sätt som föreslås, ger upphov till en omfattande statistikdatabas över utbildningar inom den grundläggande konstundervisningen, blir antalet sådana begäranden om information som riktar sig till informationsresursen Koski sannolikt litet. De myndigheter som behandlar förmåner och statistik bedöms således inte dra någon större nytta av de uppgifter om studier med fri inriktning som införs i informationsresursen och reformen bedöms inte väsentligt förändra deras nuvarande tillvägagångssätt för datainsamling, utan myndigheterna får de uppgifter som de behöver av huvudmännen för läroanstalterna för grundläggande konstundervisning på samma sätt som hittills.

4.2.3 Samhälleliga konsekvenser

Sådant införande av uppgifter om utbildningar som föreslås i propositionen bedöms ha positiva samhälleliga konsekvenser för studerande, elever, utbildningsanordnare eller företrädare för arbetslivet som vidareutnyttjar de införda uppgifterna. Enligt förslaget är uppgifterna avgiftsfritt och snabbt tillgängliga för den studerande oberoende av tid och plats, vilket främjar tillgången till tillförlitlig och tillgänglig information samt rätten till sina egna uppgifter. De föreslagna ändringarna främjar det kontinuerliga lärandet genom att stödja medborgarna i genomförandet av studier, placeringen på arbetsmarknaden och jobbsökningen genom att göra det möjligt att föra in uppgifter om prestationer i utbildningar som servicecentret finansierar i informationsresursen Koski och i ett nytt register. De föreslagna ändringarna kan bland annat påskynda genomförandet av andra vuxenstudier, vilket på lång sikt har positiva samhälleliga konsekvenser.

I de utbildningar som finansieras av servicecentret deltar också olika grupper som är underrepresenterade i utbildningen och som kan ha en blygsam tidigare studiebakgrund. För deras del skulle det vara särskilt betydelsefullt att utbildningsprestationer och därigenom kunnandet synliggörs. De föreslagna ändringarna främjar också målet att sammanställa uppgifter om studieprestationer och examina i nationella informationsresurser, varvid medborgarna på ett tillförlitligt och kostnadseffektivt sätt får de uppgifter de behöver från ett och samma ställe.

I enlighet med 14 § 2 mom. i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning ska utbildningsanordnaren ge den studerande ett betyg över genomgången utbildning, så den studerande inte behöver använda digitala tjänster för att intyga genomgången utbildning. Om den studerande inte har tillgång till digitala tjänster på grund av att apparater eller datakommunikationsförbindelser saknas, kommer den studerande åt uppgifterna i informationsresursen via tjänsten Min Studieinfo genom att besöka ett bibliotek eller en offentlig samservicepunkt.

Den nuvarande versionen av tjänsten Min Studieinfo uppfyller tillgänglighetskraven, så de uppgifter som lagrats i informationsresurserna bedöms vara bättre tillgängliga och användbara också för personer med funktionsnedsättning. Min Studieinfo finns på finska och svenska, men uppgifterna syns på det språk på vilket utbildningsanordnaren har fört in dem.

Propositionen bedöms inte ha några andra betydande konsekvenser med avseende på kön, jämställdhet eller likabehandling.

4.2.4 Konsekvenser i fråga om dataskydd

Den behandling av personuppgifter som hänför sig till den föreslagna regleringen omfattas av tillämpningsområdet för den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella dataskyddslagen som preciserar och kompletterar förordningen. När det gäller sådan behandling av personuppgifter som omfattas av dataskyddsförordningen är nationell speciallagstiftning möjlig i de fall då förordningen uttryckligen ger medlemsstaterna nationellt handlingsutrymme.

För det första kan det nationella handlingsutrymmet användas när lagligheten i behandlingen av personuppgifter grundar sig på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen, dvs. när behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra en lagstadgad skyldighet. Enligt artikel 6.3 ska den grund för behandlingen som avses i punkt 1 c fastställas i enlighet med unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. I behandling som grundar sig på en rättslig förpliktelse är den registrerades rättigheter följande: rätt att få information om behandlingen av personuppgifter, om inte ett undantag separat föreskrivs i lag, rätt att få tillgång till uppgifter, rätt att korrigera uppgifter, rätt att begränsa behandlingen av uppgifter, skyldighet att anmäla korrigering av personuppgifter eller begränsning av behandlingen samt rätt att inte utan laglig grund bli föremål för automatiskt beslutsfattande.

Handlingsutrymmet kan också användas när lagligheten för behandlingen av personuppgifter grundar sig på artikel 6.1 e i allmänna dataskyddsförordningen, där det anges att behandlingen är laglig om den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Behandlingen kan dock inte direkt basera sig på nämnda punkt i allmänna dataskyddsförordningen, utan enligt artikel 6.3 i den förordningen ska grunden för behandlingen fastställas antingen i enlighet med unionsrätten eller med en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av.

Enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen ska en behandlingsgrund som grundar sig på både ett allmänt intresse och en lagstadgad skyldighet uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara

proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Dessutom ska den nationella speciallagstiftningen vara tydlig och precis och dess tillämpning bör vara förutsägbar. Med beaktande av det faktum att dataskyddsförordningen är direkt tillämplig samt av grundlagsutskottets tolkningspraxis under senare tid när det gäller bestämmelser i lag (se särskilt GrUU 14/2018 rd) bör speciallagstiftningen begränsas enbart till det nödvändigaste.

Kontinuerligt lärande

Enligt förslaget ska det föreskrivas om ett nytt register över annan än reglerad utbildning som anskaffats av servicecentret. Behandlingen av personuppgifter i samband med utbildningen i fråga grundar sig på ett upphandlingsavtal som servicecentret ingått med stöd av upphandlingsbeslutet och vidare på servicecentrets beslut om antagning som studerande som fattats med stöd av 13 § 2 mom. i den nämnda lagen och på den skyldighet att föra in uppgifter som föreslås i propositionen. Grunden för behandling av de uppgifter som föreslås bli införda är således fullgörandet av nämnda lagstadgade uppgifter.

Gemensamt personuppgiftsansvariga för registret är servicecentret och Utbildningsstyrelsen på det sätt som beskrivs nedan i specialmotiveringen. Det föreskrivs om de personuppgiftsansvarigas ansvarsområden i enlighet med artikel 26.1 och 26.2 i dataskyddsförordningen.

Enligt förslaget är utbildningsanordnaren skyldig att i fråga om en person som deltar i annan än reglerad utbildning som anskaffats av servicecentret föra in följande uppgifter: utbildningens namn samt datum när utbildningen inletts och avslutats, timantalet samt uppgift om slutförd utbildning. Dessutom införs i registret uppgift om bedömningen av den studerandes kunskande, om det i upphandlingsavtalet har avtalats om att kunskandet ska bedömas. Med det sistnämnda avses uppgift om att utbildningen slutförts med godkänt resultat eller en bedömning som grundar sig på vitsord. Enligt 2 § 3 punkten i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning har servicecentret till uppgift att finansiera utbildning och andra kompetenstjänster som riktar sig särskilt till dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften och som kompletterar det övriga offentligt understödda utbildningsutbudet. Det kan vara fråga om exempelvis skräddarsydd utbildning inom byggbranschen, utbildning i anslutning till vårdarbete, utbildning i robotteknik och automatisering eller digital utbildning. Från studierätten som sparats i registret finns en länk till utbildningsbeskrivningen, som sparas i Utbildningsstyrelsens eGrunder-tjänst. Till skillnad från vad man kunde sluta sig till utifrån tjänstens namn är det inte fråga om en beskrivning som kan jämföras med examensgrunden, utan om en beskrivning av utbildningens huvudsakliga innehåll som utbildningsleverantören utarbetat. Det är dock ändamålsenligt att utnyttja en befintlig tjänst som lämpar sig för införandet av uppgifter trots dess namn. För tjänsten skapas mallar enligt vilka utbildningsanordnarna kan utarbeta beskrivningarna.

I registret införs dessutom som identifieringsuppgifter den studerandes namn och det studentnummer som avses i 3 a §. Utbildningsanordnaren sparar identifieringsuppgifterna efter att servicecentret har fattat beslut om antagningen av studerande. Personbeteckningar förs inte in i registret.

Det föreslås inte att uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen ska föras in i registret. De uppgifter som föreslås bli införda i registret gäller på det sätt som beskrivs ovan utbildning som på det sätt som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om servicecentret är riktad särskilt till personer som har sysselsättning och personer som står utanför arbetskraften. Uppgifterna om sådan utbildning innehåller i regel inte uppgifter om den studerandes ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse eller medlemskap i fackförening eller hälsa, sexuella läggning eller beteende.

Detta kan ytterligare säkerställas genom att man i upphandlingsavtalet tar in ett villkor om att de uppgifter som införs i det föreslagna nya registret för annan än reglerad utbildning inte får innehålla sådana uppgifter som nämns ovan. I praktiken avses med detta utbildningens namn och innehållet i utbildningsbeskrivningen. De uppgifter som förts in i registret är inte heller sekretessbelagda på det sätt som avses i offentlighetslagen.

Dessutom föreslås en skyldighet för läroanstalter som avses i lagen om fritt bildningsarbete att i fråga om studerande i utbildning som finansieras med stöd av 8 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning föra in huvudsakligen motsvarande uppgifter som läroanstalterna ska föra in om utbildning som riktas till läropliktiga i den informationsresurs inom undervisning och utbildning som avses i 2 kap. i lagen om nationella studie- och examensregister. Det är fråga om följande uppgifter: utbildningen som avläggs, inledande och avslutande av studierna samt slutförda studier och bedömning av kunskan.

Införande av uppgifter om utbildning enligt lagen om fritt bildningsarbete är enligt den gällande lagen beroende av samtycke. Den utbildning inom fritt bildningsarbete som servicecentret finansierar med statsunderstöd skiljer sig från den övriga utbildning som ordnas med stöd av lagen om fritt bildningsarbete i och med att det i enlighet med 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om servicecentret är fråga om utbildning och andra kompetenstjänster som riktar sig särskilt till dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften och som kompletterar det offentligt understödda utbildningsutbudet. Utbildningen ska då uppfylla de villkor som ställs på den med stöd av den bestämmelse som anges i statsunderstödsbeslutet. Till skillnad från fritt bildningsarbete med fri inriktning handlar den utbildning som servicecentret finansierar inte om sådan utbildning av vilken det framgår t.ex. uppgifter om en persons familjeliv eller övertygelse, vilka kan vara sådana uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter som avses i dataskyddsförordningen. Detta kan ytterligare säkerställas genom att införa som villkor i statsunderstödsbeslutet att det av utbildningens namn eller beskrivande uppgifter inte får framgå uppgifter av vilka det ens indirekt kan dras slutsatser om uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Uppgifterna är inte heller sekretessbelagda på det sätt som avses i offentlighetslagen. Att behandla uppgifterna är en lagstadgad skyldighet när det är fråga om utbildning som finansierats med stöd av nämnda bestämmelse och det i propositionen föreskrivs om den föreslagna skyldigheten att införa uppgifterna.

De ovannämnda bestämmelserna om både det nya registret och det fria bildningsarbetet är ett mål av allmänt intresse, eftersom de säkerställer att det i registret finns uppgifter om kunskan som en person förvärvat. Personen kan vid behov utnyttja uppgifterna när han eller hon söker till utbildning, under utbildningens tid eller i arbetslivet till exempel när han eller hon söker arbete. På motsvarande sätt kan utbildningsanordnaren eller arbetsgivaren utnyttja uppgifterna, om den har rätt att få informationen. Specialbestämmelser i den nationella lagstiftningen är nödvändiga också för att säkerställa att registren fungerar på ett ändamålsenligt och lagenligt sätt. Användningen av registren är till nytta både för individen och för de myndigheter som behöver uppgifterna i sin verksamhet. De föreslagna bestämmelserna preciserar förfarandena vid användningen av registren för att förfarandet i enlighet med artikel 5 i dataskyddsförordningen ska vara lagenligt, korrekt, öppet och enhetligt. Skyldigheten att föra in de föreslagna uppgifterna i registret säkerställer också att dessa uppgifter är tillgängliga på ett enhetligt och heltäckande sätt för alla som deltagit i utbildningen.

Grundläggande konstundervisning

I denna proposition föreslås det att det i lagen om nationella studie- och examensregister tas in en ny 9 e § med bestämmelser om förutsättningarna för att utbildningsanordnaren ska kunna se

till att uppgifter om grundläggande konstundervisning förs in i informationsresursen Koski. Paragrafen fungerar som rättslig grund för den behandling av personuppgifter som utförs av utbildningsanordnare, läroanstaltens huvudmän och läroanstalter samt av Utbildningsstyrelsen, som upprätthåller informationsresursen. Lagenligheten i behandlingen ska bedömas genom artikel 6.1 e i allmänna dataskyddsförordningen.

I 9 e § används termen *samtycke* om elevens viljeyttring som är en förutsättning för införandet. Behandlingens laglighet bedöms dock inte enligt artikel 6.1 a i dataskyddsförordningen och artikel 7 i förordningen tillämpas inte. Personens samtycke utgör en skyddsåtgärd för behandlingen av personuppgifter. En motsvarande lösning har införts i bestämmelserna om införande av uppgifter om utbildning med fri inriktning inom fritt bildningsarbete samt i 4 a kap. i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), som gäller den s.k. Coronablinkern. I samband med bestämmelserna om Coronablinkern förutsatte grundlagsutskottet (GrUU 20/2020 rd) att regleringen i lagförslaget kompletteras med exakta bestämmelser om samtycke som innehåller bestämmelser om sättet att ge och återkalla samtycket samt om säkerställande av att samtycket är äkta och baserar sig på fri vilja.

Behandlingsgrunden inverkar på den registrerades rättigheter. På grund av en behandlingsgrund som grundar sig på ett allmänt intresse kan uppgifter enligt 9 e § utöver de rättigheter som anges ovan i samband med lagstadgade skyldigheter också omfattas av rätten att göra invändningar enligt artikel 21.1 i dataskyddsförordningen, vilket innebär att de gemensamt personuppgiftsansvariga inte längre får behandla uppgifter enligt 9 e § om den registrerade har en grund som hänför sig till den registrerades specifika situation. Behandlingen är dock fortfarande möjlig om de gemensamt personuppgiftsansvariga kan visa att det finns tvingande berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk. I fråga om minderåriga registrerade kan även barnets vårdnadshavare eller dennes lagliga företrädare motsätta sig behandlingen av uppgifterna.

I fråga om uppgifter om utbildningar inom den grundläggande konstundervisningen kan också artikel 17.1 c i dataskyddsförordningen komma i fråga, enligt vilken uppgifterna ska raderas om den registrerade invänder mot behandlingen i enlighet med artikel 21.1 och det saknas berättigade skäl för behandlingen. Förutom att den registrerade kan utöva sin rätt att göra invändningar direkt med stöd av artikel 21 i den allmänna dataskyddsförordningen kan den registrerade också med stöd av den nya föreslagna 9 e § återkalla sitt samtycke. Om den registrerade återkallar sitt samtycke ska Utbildningsstyrelsen i regel radera uppgifterna ur informationsresursen. Om de registrerade uppgifterna däremot på grund av den registrerades egen vilja har använts till exempel som en del av andra studier, kan det utgöra en sådan grundad anledning för Utbildningsstyrelsens, utbildningsanordnarens, läroanstaltens huvudmans och läroanstaltens behandling att uppgifterna inte längre kan raderas även om samtycket återkallas.

Utbildningsstyrelsen ska i egenskap av upprätthållare av informationsresursen svara för behandlingen av rätten att göra invändningar och återkallandet av samtycke, eventuell radering av uppgifter och de tekniska arrangemangen i samband med det. Utbildningsstyrelsen ska underrätta utbildningsanordnaren om utövande av rätten att göra invändningar, återkallande av samtycke och vidtagna åtgärder. Utbildningsanordnaren ska se till att det i handlingarna antecknas att samtycket har återkallats. Om utbildningsuppgifterna har införts i informationsresursen Koski med hjälp av ett tekniskt gränssnitt ska utbildningsanordnaren enligt förslaget försäkra sig om att uppgifterna efter att samtycket återkallats inte längre överförs från källsystemet till Koski.

I fråga om grundläggande konstundervisning är det frivilligt att föra in uppgifterna. Regleringen kan anses vara proportionell, eftersom regleringen har begränsats till att gälla endast de uppgifter som är nödvändiga med tanke på det mål som anges. I fråga om den föreslagna 9 e § kan regleringen anses vara proportionell mot det eftersträvade målet även med beaktande av den registrerades samtycke till införande av uppgifter samt med beaktande av att läroanstaltens huvudman till stor del redan har kännedom om de utbildningsuppgifter som ska föras in.

Vid bedömning av proportionaliteten ska det beaktas om den registrerade är ett barn (RP 9/2018 rd, s. 79—80). För införande av uppgifter om utbildning som ges inom den grundläggande konstundervisningen bör man för ett barn som är yngre än 15 år få barnets vårdnadshavares eller dennes lagliga företrädares samtycke. I fråga om uppgifter om barn som fyllt 15 år krävs samtycke av såväl barnet som dess vårdnadshavare eller lagliga företrädare.

Vid införandet av utbildningsuppgifter om grundläggande konstundervisning är det inte fråga om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster enligt artikel 8 i den allmänna dataskyddsförordningen, och därför tillämpas inte den åldersgräns på 13 år som fastställts nationellt med stöd av förordningen. Således bestäms samtycket till behandlingen av en minderårig persons personuppgifter i enlighet med annan nationell lagstiftning. Enligt 4 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) ska vårdnadshavaren trygga barnets utveckling och välfärd på det sätt som föreskrivs i 1 §. Vårdnadshavaren har i detta syfte rätt att bestämma bl.a. om barnets utbildning och fritidsintressen. Vårdnadshavaren företräder barnet i frågor som gäller barnets person, om inte något annat föreskrivs i lag.

Enligt skäl 43 i dataskyddsförordningen bör samtycket inte utgöra giltig rättslig grund för behandling av personuppgifter i ett särskilt fall där det råder betydande ojämlikhet mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige. Detta gäller särskilt om den personuppgiftsansvarige är en myndighet och det därför är osannolikt att samtycket har lämnats frivilligt när det gäller alla förhållanden som denna särskilda situation omfattar. Enligt skäl 42 i förordningen bör samtycke inte betraktas som frivilligt om den registrerade inte har någon genuin eller frivillig möjlighet eller inte utan problem kan vägra eller ta tillbaka sitt samtycke. Strävan har varit att beakta dessa aspekter i det föreslagna 9 e § 2 mom. så att det i momentet säkerställs att utlämnandet av uppgifter är frivilligt och uttryckligt samt att det finns möjlighet att återkalla samtycket.

Förvaring av uppgifter

Enligt artikel 5.1 e i dataskyddsförordningen får personuppgifter inte förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas.

Uppgifterna som införs i det föreslagna registret över annan än reglerad utbildning som servicecentret anskaffar ska enligt förslaget förvaras i 50 år efter det att utbildningen avslutats. Det är närmast fråga om utbildning av fortbildningskaraktär och behovet att förvara uppgifterna om utbildningen i fråga kan således inte jämföras med uppgifter om reglerad utbildning. Med beaktande av arten av de uppgifter som förts in i registret är det ändamålsenligt att uppgifterna dock kan utnyttjas under personens arbetsliv. En person kan behöva uppgifter om sina prestationer för ändamål enligt registrets användningsändamål ännu i flera år och årtionden efter att utbildningen genomförts, till exempel vid jobbsökning eller ansökan till fortsatta studier. Således är 50 år efter det att utbildningen har avslutats en tillräcklig förvaringstid för uppgifterna. Om uppgifter om genomförd utbildning behövs efter det kan detta påvisas med ett intyg som utfärdas till personen i fråga.

Uppgifter om grundläggande konstundervisning förvaras varaktigt på motsvarande sätt som enligt bestämmelserna om fritt bildningsarbete i 11 § 1 mom. i lagen.

Reglering om utlämnande av uppgifter

I propositionen föreslås ändringar i 10 § 1 mom. i lagen om nationella studie- och examensregister, där det föreskrivs om utlämnande av uppgifter ur nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning. I 11 d § 1 mom. som gäller utlämnande av uppgifter ur läropliktsregistret föreslås på motsvarande sätt ändringar som i sak motsvarar regleringen i 10 § 1 mom.

Den gällande lagstiftningen och bakgrunden till den beskrivs ovan i avsnitt 2.3. I gällande 10 § föreskrivs inte om rätten att få uppgifter och på basis av regeringens proposition (RP 72/2017 rd) och kulturutskottets betänkande (KuUB 9/2017 rd) har avsikten med paragrafen inte varit att begränsa tillämpningen av 16 § 3 mom. i offentlighetslagen på utlämnandet av uppgifter. Eftersom den nuvarande regleringen har orsakat oklarhet om huruvida den de facto begränsar tillämpningen av 16 § 3 mom. i offentlighetslagen på utlämnande av uppgifter, föreslås det att momentet inte ska innehålla en sådan förteckning över de aktörer till vilka uppgifter får lämnas ut som finns i det gällande momentet. Närmare bestämmelser om utlämnande av uppgifter som gäller den personliga utvecklingsplanen för kunnandet inom yrkesutbildningen och som avses i 9 § 2—4 mom. finns i 109 a § i lagen om yrkesutbildning. Därför föreslås det att det i 10 § tas in en informativ hänvisning till nämnda paragraf i lagen om yrkesutbildning.

Utifrån de gällande bestämmelserna är det oklart hur ansvaret för utlämnande av uppgifter ur nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning och ur läropliktsregistret fördelas mellan de gemensamt personuppgiftsansvariga. Till denna del förtydligas regleringen så att det i 10 § 1 mom. och 11 d 1 mom. föreskrivs om den personuppgiftsansvarige som ansvarar för utlämnandet av uppgifter. Eftersom Utbildningsstyrelsen svarar för förvaltningen av informationsresursen och registret i fråga, är det ändamålsenligt att Utbildningsstyrelsen också svarar för utlämnandet av uppgifter ur informationsresursen och registret samt för att utlämnandet är lagenligt.

På utlämnande av sådana uppgifter om grundläggande konstundervisning som avses i den nya 9 e § ur informationsresursen i fråga tillämpas således också 16 § 3 mom. i offentlighetslagen. Uppgifter om utbildning som getts inom den grundläggande konstundervisningen kan således fås ur informationsresursen av dem som har rätt att få sådana uppgifter direkt av läroanstaltens huvudman. Med hjälp av den tjänst för utlämnande av uppgifter som avses i 6 kap. får uppgifter om grundläggande konstundervisning lämnas ut med stöd av 29 § 5 mom. Grunden för behandlingen av utlämnade uppgifter är då samtycket, dvs. behandlingens lagenlighet bedöms med stöd av artikel 6.1 a i dataskyddsförordningen. Vid behandlingen ska då också artikel 7 och 8 i dataskyddsförordningen beaktas. Då kan personen själv administrera sina uppgifter i Utbildningsstyrelsens tjänst Min Studieinfo. I tjänsten kan en person i enlighet med 29 § 5 mom. i lagen om nationella studie- och examensregister ge sitt samtycke till att uppgifter lämnas ut genom att i tjänsten skapa en länk till uppgifterna i registret som sänds exempelvis till en arbetsgivare. Inloggning i tjänsten förutsätter stark elektronisk autentisering. Man kan också ta länken ur bruk. I tjänsten kan personen också ge sitt samtycke till att uppgifterna lämnas ut till en tredje part med vilken Utbildningsstyrelsen har ingått ett avtal om utlämnande av uppgifter. Den registrerade kan således inte själv bestämma om användningsändamålen för sina uppgifter som gäller grundläggande konstundervisning och om utlämnande av uppgifterna ur informationsresursen, men kan helt och hållet avgöra vilka uppgifter som förs in i informationsresursen. Läroanstaltens huvudman ska vid begäran om samtycke informera den studerande om myndigheternas ovannämnda rätt att få uppgifter.

På utlämnande av uppgifter ur register över annan än reglerad utbildning tillämpas på motsvarande sätt 16 § 3 mom. i offentlighetslagen. Utbildningsstyrelsen svarar för utlämnande av uppgifter från registret och för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt. Dessutom får registeruppgifterna lämnas ut via den tjänst för utlämnande av uppgifter som föreskrivs om i 6 kap.

Enligt 15 § 5 punkten i statistiklagen (280/2004) är statliga myndigheter trots sekretessbestämmelserna skyldiga att lämna Statistikcentralen sådana personuppgifter som är nödvändiga för framställningen av statistik och som beskriver personens utbildning. Enligt 41 b § 3 punkten i lagen om studiestöd (65/1994) har Folkpensionsanstalten för verkställigheten av studiestödet trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av läroanstalterna eller från Utbildningsstyrelsens eller undervisnings- och kulturministeriets informationsresurs få identifikations- och individualiseringsuppgifter för de studerande samt uppgifter om de studerandes studier och uppföljningen av studierna. Även om uppgifterna om grundläggande konstundervisning i informationsresursen enligt uppskattning inte kommer att vara heltäckande med tanke på bruk för statistikföring eller beslutsfattande, är det möjligt att Statistikcentralen eller Folkpensionsanstalten begär uppgifter på samma sätt som de kan begära också andra uppgifter ur en informationsresurs eller ett register som avses i lagen.

5 Alternativa handlingsvägar

Vid beredningen av propositionen utreddes ett alternativ där man inför skyldighet att föra in uppgifter om annan än reglerad utbildning som finansieras av servicecentret i de befintliga informationsresurserna Koski och Virta. Vid beredningen granskades tre olika alternativ. I det första alternativet hade man infört skyldighet att föra in uppgifterna endast i informationsresursen Koski oberoende av aktören, i det andra alternativet hade man infört skyldighet för aktörerna att huvudsakligen föra in uppgifterna i informationsresursen Koski, men högskolorna skulle ha varit skyldiga att föra in uppgifterna i informationsresursen Virta. Det tredje alternativet var att anordnare av yrkesutbildning och huvudmän för läroanstalter inom fritt bildningsarbete hade varit skyldiga att föra in uppgifterna i informationsresursen Koski, högskolorna i informationsresursen Virta och övriga aktörer i ett nytt register. Det första alternativet ansågs inte ändamålsenligt, eftersom de gemensamt personuppgiftsansvariga för informationsresursen Koski är utbildningsanordnarna, läroanstalternas huvudmän och Utbildningsstyrelsen. Om det föreskrevs att uppgifter om annan än reglerad utbildning ska föras in i informationsresursen Koski, skulle också de aktörer som ordnar utbildningen ha lagts till som personuppgiftsansvariga. I följande stycke förklaras varför det inte ansågs ändamålsenligt att göra dessa aktörer till personuppgiftsansvariga. I det andra och tredje alternativet hade man föreskrivit på olika sätt om införande av uppgifter om annan än reglerad utbildning som finansieras av servicecentret beroende på vilken aktör som är utbildningsanordnare. Det är dock tydligare att i lagen förutsätta att uppgifter om en viss utbildning förs in på samma sätt oberoende av aktören. Det föreslagna nya registret kan dock tekniskt genomföras så att införandet i praktiken sker med hjälp av det befintliga Koski-systemet.

Vid beredningen av propositionen bedömdes det om anordnare av annan än reglerad utbildning som finansieras av servicecentret kan vara personuppgiftsansvariga för det föreslagna nya registret. Annan än reglerad utbildning kan ordnas förutom av utbildningsanordnare som står under offentlig tillsyn även av andra aktörer som väljs till utbildningsanordnare genom upphandlingsförfarandet. Ordlandet av annan än reglerad utbildning baserar sig på ett upphandlingsavtal som ingåtts med servicecentret. Upphandlingsavtalen kan vara kortvariga och utgöra engångs-avtal mellan servicecentret och aktören. I sista hand ansvarar servicecentret i egenskap av den som anskaffar utbildningen och i egenskap av den myndighet som antar studerande gentemot den registrerade för de uppgifter som förs in om den registrerade. Därför ansågs det vid bered-

ningen att det inte är ändamålsenligt att utse anordnare av annan än reglerad utbildning till personuppgiftsansvariga, utan att servicecentret som den som anskaffar utbildningen fungerar som personuppgiftsansvarig tillsammans med Utbildningsstyrelsen.

Vid beredningen utreddes också ett alternativ där servicecentret åläggs skyldighet att föra in de föreslagna uppgifterna i registret. Denna modell skulle dock medföra extra administrativt arbete för både servicecentret och utbildningsanordnaren, eftersom det är utbildningsanordnaren som har de exakta uppgifterna om utbildningen. Om servicecentret var skyldigt att föra in uppgifterna, skulle det behöva separat begära de behövliga uppgifterna av varje utbildningsanordnare och därefter föra in dem i registret.

Arbetsgruppen som beredde propositionen hade också till uppgift att utreda vilka lagändringar som behövs för att uppgifter om annan än reglerad utbildning som finansieras av arbets- och näringsförvaltningen ska kunna införas i de riksomfattande informationsresurserna. I samband med beredningen konstaterades det dock att uppgifter om dessa utbildningar som i huvudsak motsvarar propositionen ska registreras i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012). Vid beredningen ansågs det att det inte är ändamålsenligt att föra in uppgifterna i två olika dataregister, utan det väsentliga är att personen och myndigheterna får heltäckande uppgifter om olika utbildningar och studieprestationer från ett och samma ställe. Enligt förslaget förs uppgifter om studier i utbildningar som arbets- och näringsförvaltningen finansierar inte in i det nya registret. Möjligheten att ställa uppgifterna till förfogande för personer och myndigheter på ett centraliserat sätt med hjälp av en ny eller befintlig tjänst för utlämnande av uppgifter utreds senare. Utvecklandet av överlåtandetjänsten kommer att utredas som en del av beredningen av den digitala servicehelheten för kontinuerligt lärande.

Utvecklandet av informationsresurserna för studier och kunnande kommer att utredas som en del av beredningen av den digitala servicehelheten för kontinuerligt lärande. I samband med detta utreds alternativet att föra in även andra oreglerade utbildningar som inte är offentligt finansierade.

Vid beredningen av propositionen har man begrundat om det kunde vara en skyldighet för utbildningsanordnarna eller läroanstalternas huvudmän att föra in uppgifter om grundläggande konstundervisning. Det har dock ansetts finnas en risk för att alla aktörer inte har de resurser och den kompetens som behövs för att föra in uppgifterna, vilket kunde leda till en ojämlig situation med beaktande av mångfalden inom sektorn. En annan risk med en sådan skyldighet har också ansetts vara att elever som inte vill att deras uppgifter förs in i informationsresursen Koski låter bli att delta i utbildningen. Detta skulle ha negativa konsekvenser för utbildningsutbudet inom den grundläggande konstundervisningen. Det är viktigt att det även i fortsättningen är godtagbart att elever söker sig till den grundläggande konstundervisningen utifrån sina egna utgångspunkter och att värdet även för grundläggande konstundervisning vid läroanstalter som stannar utanför informationsresursen Koski erkänns.

6 Remissvar

Utkastet till regeringsproposition var på remiss mellan den 20 januari och den 7 mars 2022. Det lämnades in 39 utlåtanden om utkastet till proposition.

Kontinuerligt lärande:

Flera remissinstanser understödde införandet av de föreslagna uppgifterna i ett nytt register. Enligt t.ex. Akava, FFC och servicecentret förbättrar propositionen möjligheterna att identifiera

och erkänna kompetens som förvärvats genom utbildningar. Den föreslagna lagändringen bidrar till att öka skyldigheterna för utbildningarnas huvudmän, men minskar å andra sidan servicecentrets, Karvis eller andra aktörers datainsamling från samma huvudmän.

Många remissinstanser kritiserade dock förslaget om att inrätta ett nytt register i stället för att utvidga datainnehållet i de nuvarande informationsresurserna. Propositionen har vid den fortsatta beredningen kompletterats med en beskrivning av det tekniska genomförandet och registreringsprocessen. Även om det i propositionen föreslås att det inrättas ett nytt register, utnyttjar man i det tekniska genomförandet det befintliga Koski-systemet och andra befintliga digitala tjänster.

I utlåtandena framfördes kommentarer om anskaffning av utbildning och genomförande av utbildning. Till denna del har man i propositionen kompletterat beskrivningen av de utbildningar som servicecentret finansierar. I propositionen föreslås inga ändringar i servicecentrets möjligheter att anskaffa utbildning och inte heller i övrigt i utbildningens innehåll.

Enligt biträdande dataombudsmannen blev det på basis av utkastet till proposition delvis oklart vilken utbildning det kan vara fråga om och om uppgifterna om utbildningen i vissa situationer kan vara sekretessbelagda. Vid den fortsatta beredningen har det preciserats att uppgifterna inte bedöms innehålla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter och att de inte är sekretessbelagda. Vid den fortsatta beredningen har det preciserats att det villkor som tas in i villkoren för statsunderstödsbeslut och upphandlingsavtal handlar om att säkerställa att det inte finns sådana uppgifter i utbildningsbeskrivningarna eller i utbildningens namn som ens indirekt kan betraktas som uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Dessutom fäste biträdande dataombudsmannen i sitt utlåtande uppmärksamhet vid uppgifternas användningsändamål och vid att bestämmelserna om användningsändamålet för uppgifterna inte har bedömts närmare i propositionen med beaktande av att det inte verkar ha föreskrivits närmare om utbildningens innehåll och att det kan vara fråga om även kortvarig utbildning. I specialmotiveringen preciserades vid den fortsatta beredningen användningsändamålet för uppgifterna i förhållande till utbildningens karaktär.

Biträdande dataombudsmannen och justitieministeriet ansåg det vara nödvändigt att man gör en ännu noggrannare bedömning av behovet av att det föreslagna registret över annan än reglerad utbildning förvaras varaktigt. Med stöd av vad som sagts ovan har man i propositionen stannat för att föreslå en tidsfrist för förvaringen så att uppgifter om annan än reglerad utbildning ska bevaras 50 år efter avslutad utbildning.

Utbildningsstyrelsen föreslog i sitt yttrande att bedömningen av rollerna inom dataskyddet i fråga om de instanser som deltar i behandlingen och bedömningen av den databehandling som ligger till grund för dem bör preciseras i propositionen. Även justitieministeriet och biträdande dataombudsmannen konstaterade att det utifrån det som framförts ovan inte är helt klart vilken roll utbildningsanordnarna har när de för in uppgifter i registret. Vid den fortsatta beredningen har förhållandet mellan servicecentret och utbildningsanordnarna och deras roll i förhållande till registret preciserats i specialmotiveringen.

Utbildningsstyrelsen ansåg i sitt yttrande att skillnaderna mellan reglerad och oreglerad utbildning bör beskrivas i propositionen så att förhållandet mellan de nya utbildningsformer som införs i registret över annan än reglerad utbildning och de utbildningsuppgifter som införs i befintliga register är tydligt. Till denna del har det preciserats i propositionen att uppgifter om reglerad utbildning införs i befintliga informationsresurser och register oberoende av finansieringssättet. Dessutom konstaterade Utbildningsstyrelsen i sitt utlåtande i fråga om sådan utbild-

ning inom fritt bildningsarbete som finansieras av servicecentret att uppgifterna om utbildningen bör bedömas i synnerhet med tanke på det mervärde uppgifterna medför ur både deltagarens och arbetslivets synvinkel. Därför är det mer ändamålsenligt att använda sådana uppgifter om utbildning inom fritt bildningsarbete som avses i 9 d § i lagen om nationella studie- och examensregister som utgångspunkt för de uppgifter som förs in i registret. De uppgifter som föreslås bli införda om fritt bildningsarbete har preciserats vid den fortsatta beredningen så att tillfälliga avbrott inte ska införas i fråga om fritt bildningsarbete med fri inriktning som finansieras av servicecentret, i motsats till vad som gäller för läropliktsutbildning.

En del av remissinstanserna hade tolkat propositionen så att införandet av uppgifter om kontinuerligt lärande skulle vara beroende av samtycke. Det föreslås dock att samtycke endast ska krävas för införande av uppgifter om grundläggande konstundervisning. Till denna del har propositionen förtydligats genom rubriker och genom att ordalydelserna preciserats.

Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf, Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry och Undervisningssektorns fackorganisation OAJ rf framförde i sina yttranden att de uppgifter som föreslås bli införda ger en mycket snäv uppfattning om den genomförda utbildningen och inte är tillräckliga för att identifiera kunnandet. AMKE ry föreslog att också utbildningsområdet ska införas. Vid den fortsatta beredningen har man till denna del preciserat vilka uppgifter som ska föras in så att också antalet timmar inom utbildningen, uppgifter om slutförd utbildning samt en bedömning av kunnandet, om en sådan har gjorts, ska föras in.

En del av remissinstanserna lyfte fram att tilläggsfinansiering måste reserveras för reformen. Finlands Folkhögskolförening rf, Esboregionens utbildningssamkommun Omnia och Undervisningssektorns fackorganisation OAJ förutsatte tilläggsfinansiering särskilt för läroanstalter inom fritt bildningsarbete för ibruktandet av de nya systemen och stärkandet av personalens kompetens. Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf fäste uppmärksamhet också vid den administrativa börda som propositionen orsakar för Utbildningsstyrelsen och Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning. Det är frivilligt för utbildningsanordnarna att ansöka om finansiering från servicecentret. Utbildningsanordnarna kan i sin ansökan om statsunderstöd eller sitt anbud beakta de extra kostnader och det extra arbete som de orsakas. För Utbildningsstyrelsen och servicecentret har man reserverat de resurser som de behöver för tilläggskostnaderna som genomförandet av reformen medför.

Grundläggande konstundervisning

Propositionen ansågs i stor utsträckning värd att understödats i fråga om grundläggande konstundervisning. I största delen av utlåtandena som gällde grundläggande konstundervisning framgick det att strävan att främja metoderna för identifiering och erkännande av kunnande som förvärvats inom den grundläggande konstundervisningen på lika villkor som andra motsvarande studieprestationer ansågs vara viktig. Flera remissinstanser lyfte fram behovet av tydliga anvisningar som en del av reformen. Största delen av remissinstanserna understödde den föreslagna modellen där det är frivilligt för aktörerna att föra in uppgifter i informationsresursen. En del av respondenterna (Laitila stad/Vakka-Suomen musiikkiopisto, Nationella centret för utbildningsutvärdering, Esboregionens utbildningssamkommun Omnia, Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ry) ansåg dock att införandet av uppgifterna bör vara obligatoriskt.

I fråga om de uppgifter som ska föras in i informationsresursen ansåg Utbildningsstyrelsen att de uppgifter som anges i bestämmelsen i princip kan anses vara tillräckligt omfattande för att främja identifiering och erkännande av kunnande som förvärvats i grundläggande konstundervisning i enlighet med de mål som nämns i utkastet till proposition. I sitt yttrande lyfte Utbildningsstyrelsen fram behovet av att definiera i vilket skede uppgifterna om studierna ska införas

och vilka utbildningsuppgifter som ska införas. Av de uppgifter som ska införas kräver i synnerhet bedömningen av elevens kunnande fortsatt beredning enligt Utbildningsstyrelsen. Propositionen har bearbetats i samarbete med sakkunniga vid Utbildningsstyrelsen för att förtydliga dessa frågor.

I flera utlåtanden föreslogs det att de uppgifter som ska införas skulle vara lärokurser och studiehelheter, inte enskilda studieprestationer. Propositionen har vid den fortsatta beredningen bearbetats så att det till den 9 e § som föreslås bli fogad till lagen om nationella studie- och examensregister har fogats en precisering om att införandet i informationsresursen gäller elever som deltar i ”samma utbildning”. I specialmotiveringen till paragrafen har det förtydligats att med samma utbildning avses elever som har slutfört samma lärokurs (studienivå) vid samma läroanstalt som ger grundläggande konstundervisning. Därmed föreslås det inte att enskilda studieprestationer förs in i informationsresursen.

Bildningsarbetsgivarna rf, Finlands musikläroinrättnings förbund rf, Förbundet för grundläggande konstundervisning TPO rf, Finlands konservatorieförbund rf och Utbildningsstyrelsen ansåg att det i informationsresursen utöver det datum då studierna avslutats också bör antecknas det datum då studierna inleddes, för att studiernas längd ska synliggöras. Vid den fortsatta beredningen har propositionen kompletterats så att också datumet då utbildningen inleds ska införas i informationsresursen. Förbundet för grundläggande konstundervisning TPO rf och OAJ ry föreslår vidare att uppgifterna ska kunna införas också retroaktivt så att om reformen träder i kraft den 1 januari 2023 så kan uppgifter för hela läsåret 2022—2023 registreras. Vid den fortsatta beredningen kompletterades propositionen så att det i informationsresursen ska vara möjligt att föra in utbildningsuppgifter om grundläggande konstundervisning som påbörjats den 1 augusti 2018 eller därefter, om en sådan utbildning ännu inte har avslutats när lagen träder i kraft.

Enligt yttrandet från Finlands Kommunförbund rf bör man överväga om deltagande i grundläggande konstundervisning är sekretessbelagd information och vilka konsekvenser informationen kunde ha ur denna synvinkel. Även enligt yttrandet från Dataombudsmannens byrå bör det övervägas om uppgifter om grundläggande konstundervisning ibland kan vara sekretessbelagda. Vid den fortsatta beredningen av propositionen har det konstaterats att utgångspunkten är att de uppgifter om grundläggande konstundervisning som införts i informationsresursen endast kan ses av eleven eller vårdnadshavaren och att uppgifterna om grundläggande konstundervisning kan vara sekretessbelagda om de gäller fritidsintressen på det sätt som avses i 24 § 1 mom. 32 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Rätten att ta del av en myndighetshandling bestäms enligt ovannämnda lag.

Finlands musikläroinrättnings förbund rf och Förbundet för konstkolor i Finland rf ansåg att det inte ska vara obligatoriskt att införa verbala bedömningar. Justitieministeriet ansåg att det i fråga om bedömningen av kunnandet bör noteras att om bedömningen av en elev är verbal är uppgiften sekretessbelagd enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Propositionen har kompletterats genom att i specialmotiveringen uttryckligen ange att inga verbala bedömningar ska införas i informationsresursen. När det gäller definitionen av studiepoäng lyfte yttrandena fram Utbildningsstyrelsens roll i frågan. Till exempel Finlands musikläroinrättnings förbund rf ansåg att Utbildningsstyrelsen måste fastställa riksomfattande enhetliga principer för beräkningen av timantalet. Finlands konservatorieförbund rf ansåg att studiepoäng kunde vara en lösning genom vilken man i den riksomfattande informationsresursen endast samlar in kvantitativa bedömningsuppgifter och att den kvalitativa bedömningen av elevernas kunnande endast ska göras av utbildningsanordnaren.

Samtycket till insamlingen av uppgifter delade remissinstansernas åsikter. Bildningsalliansen rf och OAJ ry ansåg det vara bra att införandet av uppgifter förutsätter samtycke. Finlands konservatorieförbund rf och Finlands Kommunförbund rf ansåg att en förutsättning för insamlingen av uppgifter inte får vara elevens samtycke, eftersom systemet blir administrativt tungrovt och medför mycket arbete för utbildningsanordnaren. Enligt Utbildningsstyrelsens yttrande bör bestämmelserna om givande av samtycke preciseras. Det måste preciseras vilken studiehelhet samtycket gäller och vilka som kan återkalla samtycket om eleven är minderårig och har fyllt 15 år. Finlands Kommunförbund rf ansåg att förfarandet för utövande av den registrerades rätt att göra invändningar är komplicerat när det gäller återkallande av samtycket. Enligt justitieministeriet är samtycke som skyddsåtgärd eller rättslig grund för behandling en svårförståelig helhet och samtyckets inverkan på dataskyddet måste behandlas som en helhet. Vid den fortsatta beredningen kompletterades propositionen så att det av den föreslagna regleringen tydligare framgår vilken studienivå samtycket gäller och vilka som kan återkalla samtycket om eleven är minderårig och har fyllt 15 år.

I fråga om förvaringen av uppgifter ansåg Förbundet för grundläggande konstundervisning TPO rf att det är bra att föreskriva om förvaringen av de införda uppgifterna även om det inte är obligatoriskt för läroanstalten att införa studier inom den grundläggande konstundervisningen och det är frivilligt också för eleven. Dataombudsmannens byrå lyfte i sitt yttrande fram frågan om vilken instans som förvarar samtyckena. Till de föreslagna bestämmelserna har fogats uppgifter om att samtycket ska förvaras varaktigt. Enligt förslaget svarar Utbildningsstyrelsen för förvaringen av samtycket.

Utbildningsstyrelsen och justitieministeriet lyfte fram att bestämmelserna om utlämnande av uppgifter måste förtydligas till exempel i fråga om vem som beslutar om utlämnande av uppgifter. Justitieministeriet ansåg vidare att det måste analyseras hur de uppgifter som förts in i informationsresursen står i proportion till definitionen av en handling. Vid den fortsatta beredningen har propositionen preciserats genom att det till den föreslagna regleringen fogats en bestämmelse enligt vilken Utbildningsstyrelsen beslutar om utlämnande av uppgifter ur informationsresursen och svarar för att utlämnandet är lagenligt.

I majoriteten av yttrandena kom det inte fram några kommentarer om tidtabellen för reformen. I flera yttranden betonades resursens betydelse, och för att reformen ska lyckas ansågs det att det krävs tillräckliga personalresurser (Medborgarinstitutens förbund, Finlands folkhögskolförning, Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ry, Finlands musikläroinrättnings förbund rf, Fritt bildningsarbete rf, Laitilan stad/Vakka-Suomen musiikkiopisto, OAJ ry). Bildningsarbetsgivarna rf konstaterade att man inte får öka ojämlikheten mellan de läroanstalter som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning och de läroanstalter som inte omfattas av statsandelen. Förbundet för grundläggande konstundervisning TPO rf, Finlands konservatorieförbund rf, Laitila stad/Vakka-Suomen musiikkiopisto ansåg att systemet inte får kopplas till statsandelssystemet.

Utlämnande av uppgifter

I det propositionsutkast som var på remiss föreslogs det att bestämmelserna i 10 § 1 och 2 mom. inte ska tillämpas på utlämnande av sådana uppgifter om grundläggande konstundervisning som avses i den föreslagna 9 e §. I motiveringen till det utkast som var på remiss konstaterades det dock att de uppgifter som avses i den föreslagna 9 e § också kan vara föremål för en sådan begäran om information som avses i 13 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. I fråga om uppgifterna i det register som avses i det nya 5 a kap. föreslogs det att bestämmelser om utlämnande av uppgifter ska utfärdas i 27 d § på motsvarande sätt som i den gällande 10 §.

Justitieministeriet konstaterade att den rättsliga betydelsen av nämnda 10 § allmänt taget är ganska otydlig. Enligt utlåtandet lämnar dess betydelse i förhållande till rätten att få uppgifter enligt de allmänna lagarna och andra lagar rum för tolkning med tanke på om syftet med bestämmelsen på något sätt är att begränsa de aktörer och ändamål till vilka uppgifter får lämnas ut och, om inte, med tanke på vad syftet med bestämmelsen är. Justitieministeriet konstaterade att förvaltningsutskottet vid riksdagsbehandlingen av den gällande bestämmelsen har fäst uppmärksamhet vid lagförslagets förhållande till bl.a. offentlighetslagen och konstaterat att det inte till alla delar är tydligt (FvUU 29/2017 rd). Även kulturutskottet fäste uppmärksamhet vid detta på det sätt som framgår av betänkandet. Det förblir oklart hur utskottens anmärkningar förhåller sig till förslaget och motiveringarna till det, med beaktande även av de ställningstaganden i propositionens motivering som gäller behandlingsgrunderna som tillämpas i respektive situation. Det förblir också oklart vem som fattar beslut om utlämnande av uppgifter med stöd av offentlighetslagen eller för lagstadgade ändamål. Justitieministeriet konstaterade vidare att det är omöjligt att bedöma hur regleringshelheten ska tillämpas både i förhållande till andra myndigheters eventuella rätt att få uppgifter och på begäran om information enligt offentlighetslagen. Om en person samtycker till att uppgifter om honom eller henne förs in i informationsresursen ska det vara klart till vem och på vilka grunder uppgifterna får lämnas ut och vem som beslutar om utlämnandet av uppgifterna. Justitieministeriet konstaterade att den föreslagna 27 d § till sitt syfte och i förhållande till det som föreskrivs annanstans i lag är otydlig på motsvarande sätt som det som konstaterats ovan i fråga om 10 § i den gällande lagen.

Även biträdande dataombudsmannen ansåg i sitt utlåtande att det är nödvändigt att man vid lagberedningen ännu noggrannare bedömer de bestämmelser om utlämnande av uppgifter som hänför sig till den föreslagna regleringen även med beaktande av offentlighetslagen.

De bestämmelser om utlämnande av uppgifter som föreslås i propositionen har utifrån nämnda utlåtanden förtydligats vid den fortsatta beredningen så att det i 10 § 1 mom. inte finns en bestämmelse om utlämnande av uppgifter som motsvarar den nuvarande. Däremot föreslås det att det i nämnda moment föreskrivs om den personuppgiftsansvarige som ansvarar för utlämnandet av uppgifter. I samband med detta ändras på motsvarande sätt också 11 d § 1 mom., där det föreskrivs om utlämnande av uppgifter ur läropliktsregistret. På motsvarande sätt har de bestämmelser som föreslås i 27 d § ändrats vid den fortsatta beredningen.

7 Specialmotivering

7.1 Lag om nationella studie- och examensregister

2 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att det till 1 mom. fogas en ny 10 punkt, enligt vilken lagen i fortsättningen också ska tillämpas på utbildning enligt lagen om grundläggande konstundervisning. Därtill fogas till lagen en ny 11 punkt, enligt vilken lagen ska tillämpas på utbildning enligt lagen om servicecentret. Momentets 1—9 punkter motsvarar den gällande bestämmelsen i övrigt, men efter 9 punkten fogas ett kommatecken i stället för punkten. Till 2 mom. fogas ett omnämnande av det föreslagna registret över annan än reglerad utbildning som servicecentret anskaffat.

4 §. Ändamålet med informationsresursen. I paragrafen föreskrivs det om användningsändamålet för de uppgifter som förs in i informationsresursen Koski. Det föreslås att det till 6 mom. fogas en bestämmelse om att en person med avvikelse från det som föreskrivs i 1—5 mom. själv beslutar också om användningsändamålen för de föreslagna uppgifterna i 9 e §. För närvarande gäller undantaget endast uppgifter om utbildning inom fritt bildningsarbete. Avsikten är att den registrerade själv med stöd av gällande 29 § 5 mom. ska administrera utlämnandet av uppgifterna enligt den nya 9 e §. Det föreskrivs inte något visst användningsändamål för uppgifterna.

Det kan dock antas att personer kommer att lämna ut uppgifter som beskriver kunnande som förvärvats inom den grundläggande konstundervisningen för mycket liknande ändamål som de som beskrivs i 1 mom.

6 §. Registrering av uppgifter i informationsresursen Till 2 mom. fogas enligt förslaget en bestämmelse om att Utbildningsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter också om datastrukturen i fråga om de uppgifter om grundläggande konstundervisning som avses i den nya 9 e §.

9 a §. Uppgifter om utbildning som riktar sig till läropliktiga och till kontinuerligt lärande som anordnas inom det fria bildningsarbetet. I den gällande paragrafen föreskrivs det att en huvudman för en läroanstalt enligt lagen om fritt bildningsarbete i fråga om studerande som deltar i utbildning som avses i 7 a kap i den nämnda lagen samt utbildning som avses i 5 § 2 mom. i läropliktslagen ska föra in i den nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning uppgifter om den utbildning som genomförs, när studierna inletts, tillfälligt avbrutits och avslutats, genomförda studier och bedömningen av kunnandet.

Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att till den fogas ett omnämnande av utbildning som riktar sig till kontinuerligt lärande. Enligt förslaget fogas till paragrafen en skyldighet för huvudmän för läroanstalter att på motsvarande sätt som för utbildning riktad till läropliktiga föra in i informationsresursen uppgifter om utbildning som finansieras av servicecentret och som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning.

Enligt 2 § 3 punkten i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning har servicecentret till uppgift att finansiera utbildning och andra kompetenstjänster som riktar sig särskilt till dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften och som kompletterar det övriga offentligt understödda utbildningsutbudet. Servicecentret kan i detta syfte i enlighet med 8 § i den lagen bevilja statsunderstöd för utbildning som anordnas av huvudmannen för en läroanstalt som avses i lagen om fritt bildningsarbete. Då är det fråga om utbildning av vars namn eller andra uppgifter det inte ens indirekt framgår uppgifter som kan höra till särskilda kategorier av personuppgifter. Detta ska dessutom säkerställas i villkoren i statsunderstödsbeslutet. Då kräver införandet av uppgifter inte på det sätt som föreskrivs i 9 d den registrerades samtycke som en särskild skyddsåtgärd, utan läroanstaltens huvudman kan förpliktas att föra in uppgifter om den utbildning som servicecentret finansierar i informationsresursen.

9 e §. Uppgifter om grundläggande konstundervisning. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 9 e § om uppgifter som ska föras in om utbildning inom grundläggande konstundervisning. Paragrafen gäller utbildningar som har definierats i studiepoäng. Enligt förslaget föreskrivs om fastställande av utbildningens omfattning i studiepoäng i 7 a § som föreslås bli fogad till lagen om grundläggande konstundervisning.

Enligt 1 § i lagen om grundläggande konstundervisning avses med grundläggande konstundervisning sådan målinriktad och från nivå till nivå fortskridande undervisning inom olika områden av konsten som i första hand riktar sig till barn och unga och som samtidigt ger eleverna förmåga att uttrycka sig och söka sig till yrkesutbildning och utbildning på högre nivå inom konstområdet i fråga. Den grundläggande konstundervisningen är en del av det finländska utbildningssystemet och på grund av verksamhetens karaktär även målinriktad hobbyverksamhet.

Anordnare av grundläggande konstundervisning definieras i 2 § i lagen om grundläggande konstundervisning. Kommunen kan ordna grundläggande konstundervisning direkt med stöd av lagen. Därtill kan undervisnings- och kulturministeriet bevilja en samkommun, registrerad sam-

manslutning eller stiftelse tillstånd att ordna grundläggande konstundervisning. Statliga läroanstalter får ordna grundläggande konstundervisning genom beslut av ministeriet. Utbildningsanordnaren kan ordna grundläggande konstundervisning själv eller skaffa undervisningstjänster från någon annan offentlig eller privat aktör. I båda situationerna svarar utbildningsanordnaren för att man i undervisningen iakttar lagen och en läroplan enligt grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen. På motsvarande sätt som detta system föreskrivs det i den föreslagna paragrafen att utbildningsanordnaren också ska svara för att uppgifter om utbildningen förs in i informationsresursen i de situationer som avses i paragrafen.

Enligt 1 mom. är en förutsättning för införande av uppgifter att det har beslutats att införande ska erbjudas alla elever som deltar i samma utbildning. Med detta avses för det första att utbildningen ges vid samma läroanstalt. Exempelvis en kommun som är utbildningsanordnare kan skaffa tjänster inom grundläggande konstundervisning på musikområdet från olika musikläroanstalter eller från sammanslutningar som driver sådana läroanstalter. Med samma utbildning avses då utbildning vid en och samma musikläroanstalt och inte t.ex. alla tjänster inom grundläggande konstundervisning på musikområdet som kommunen anskaffat från olika musikläroanstalter eller sammanslutningar som driver sådana.

Med samma utbildning hänvisas dessutom till lärokurserna för grundläggande konstundervisning, som Utbildningsstyrelsen fastställer i grunderna för läroplanen. De gällande bestämmelserna om grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen har utfärdats den 20 september 2017. Enligt grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningens allmänna lärokurs är den kalkylerade omfattningen av den allmänna lärokursen 500 timmar, varav de gemensamma studierna omfattar 300 timmar och temastudierna 200 timmar (Utbildningsstyrelsen, föreskrifter och anvisningar 2017:11 a). Enligt grunderna för läroplanen för den fördjupade lärokursen är den kalkylerade omfattningen av den fördjupade lärokursen 1 300 timmar, varav grundstudierna omfattar 800 timmar och de fördjupade studierna 500 timmar (Utbildningsstyrelsen, föreskrifter och anvisningar 2017:12 a). Till samma utbildning som avses i den föreslagna paragrafen hör exempelvis elever som vid samma musikläroanstalt avlägger samma studienivå inom den grundläggande konstundervisningen på musikområdet, dvs. till exempel den allmänna lärokursens gemensamma studier.

De uppgifter som ska föras in är för det första utbildningens namn och omfattning. Av utbildningens namn ska framgå vilket konstområde utbildningen gäller. De gällande grunderna för läroplanen gäller arkitektur, bildkonst, slöjd, mediekonst, musik, dans, ordkonst, cirkuskonst och teaterkonst. De uppgifter om utbildningens omfattning som ska föras in i informationsresursen gäller grunddelarna av de hela lärokurser som anges i grunderna för läroplanen: gemensamma studier i den allmänna lärokursen, temastudier i den allmänna lärokursen, grundstudier i den fördjupade lärokursen och fördjupade studier i den fördjupade lärokursen. Med utbildningens omfattning avses att utbildningen definieras i studiepoäng. Bestämmelser om detta föreslås i 7 a § i lagen om grundläggande konstundervisning.

Det föreslås att tidpunkten för när utbildningen inletts och avslutats införs i registret. Med undantag för uppgifter om utbildning med fri inriktning inom fritt bildningsarbete, som förs in med den studerandes samtycke, registreras i fråga om alla andra utbildningar som förs in i informationsresursen förutom tidpunkten när utbildningen avslutats även tidpunkten när utbildningen inletts. Registrering av tidpunkten för inledandet är viktigt i fråga om uppgifter om utbildning inom grundläggande konstundervisning för att utbildningens faktiska längd ska framgå av informationsresursen. Detta förbättrar elevens möjligheter att utnyttja de uppgifter som lagrats i informationsresursen och ökar också möjligheterna för dem som registrerar utbildningsinformationen att börja föra in uppgifterna redan i det skede när utbildningen inleds. Eleven kan

då se sina utbildningsuppgifter i Min Studieinfo genast från början av studierna efter att den grundläggande konstundervisningen har inkluderats i utbildningsutbudet i Min Studieinfo.

När en elev har slutfört en allmän eller fördjupad lärokurs inom grundläggande konstundervisning med godkänt resultat antecknas det i informationsresursen som bedömning av elevens kunskande att eleven har godkänts. Underkända eller beskrivande bedömningar förs inte in i informationsresursen.

Ett villkor för införandet av utbildningsuppgifter är att eleven samtycker till att uppgifterna införas. Kravet på samtycke grundar sig på att uppgiften om en persons deltagande i grundläggande konstundervisning kan vara en sekretessbelagd uppgift. Detta gäller om deltagandet i utbildningen är ett sådant fritidsintresse som avses i 24 § 1 mom. 32 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Sådan information omfattas av integritetsskyddet. Beslut om huruvida det är fråga om sådan information fattas när uppgiften begärs av myndigheten.

I 2 mom. föreskrivs det enligt förslaget närmare om samtycket. För att utbildningen ska kunna definieras i studiepoäng på det sätt som föreslås i lagen om grundläggande konstundervisning och bedömas, ska samtycke ges när undervisningen börjar i fråga om studienivån (gemensamma studier i den allmänna lärokursen, temastudier i den allmänna lärokursen, grundstudier i den fördjupade lärokursen och fördjupade studier i den fördjupade lärokursen) i den lärokurs som ska föras in i informationsresursen. Av samtycket ska det framgå att det har getts frivilligt och uttryckligen. Med uttrycklighet avses att personen vet var uppgifterna lagras, vem som kan behandla dem efter lagringen och hur personen senare kan administrera utlämnandet av uppgifterna i tjänsten Min Studieinfo.

För införande av uppgifter om ett minderårigt barn som har fyllt 15 år krävs samtycke också av barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. I fråga om barn under 15 år ges samtycket av barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Detta beror på att vårdnadshavaren enligt 4 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) ska trygga barnets utveckling och välfärd på det sätt som föreskrivs i 1 § i den lagen. Vårdnadshavaren har i detta syfte rätt att bestämma bl.a. om barnets utbildning och fritidsintressen. Vårdnadshavaren företräder barnet i frågor som gäller barnets person, om inte något annat föreskrivs i lag.

Uppgiften om samtycket ska bevaras varaktigt. Om den som gett sitt samtycke senare återkallar det, ska uppgiften om detta antecknas på samma ställe. Samtycket kan när som helst återkallas genom att meddela detta till Utbildningsstyrelsen, som svarar för informationsresursen. Om det inte längre finns någon grundad anledning att behandla uppgifterna, ska uppgifterna efter det att personen återkallat sitt samtycke raderas ur informationsresursen.

10 §. Utlämnande av uppgifter ur informationsresursen. Det föreslås att förteckningen över aktörer till vilka uppgifter får lämnas ut ur informationsresursen stryks i 1 mom. Detta förtydligar på det sätt som anges ovan i avsnitt 4.2.4 bestämmelserna om utlämnande av uppgifter och ändrar inte de facto det gällande rättsläget. I momentet föreskrivs i fortsättningen att Utbildningsstyrelsen beslutar om utlämnande av uppgifter ur informationsresursen och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt. Genom den föreslagna regleringen förtydligas ansvarsfördelningen mellan de gemensamt personuppgiftsansvariga för informationsresursen. Utbildningsstyrelsen ska i egenskap av upprätthållare av informationsresursen och av den tjänst för utlämnande av uppgifter som avses i 6 kap. och som utnyttjar informationsresursen också ansvara för utlämnandet av uppgifter direkt ur informationsresursen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar gällande bestämmelse.

I det gällande 3 mom. föreskrivs att det som föreskrivs i 1 och 2 mom. inte tillämpas på de uppgifter om fritt bildningsarbete som avses i 9 d §. Grunden för regleringen har varit att utlämnandet av dessa uppgifter ska administreras av den registrerade själv med stöd av det gällande 29 § 5 mom. Liksom ovan konstaterats innehåller 1 mom. inga bestämmelser om rätten att få uppgifter, varvid ifrågavarande reglering i praktiken inte begränsar utlämnandet av uppgifter ur informationsresursen. Eftersom det ändå föreslås att den informativa regleringen i 1 mom. ska slopas och eftersom det föreslås att det i momentet i fortsättningen föreskrivs om den personuppgiftsansvarige som ansvarar för utlämnandet, finns det ingen grund för en sådan avgränsning som i nuvarande 1 mom. I 2 mom. bevaras däremot avgränsningen av Utbildningsstyrelsens möjlighet att utgående från informationsresursen ta fram datamaterial som behövs för utvärdering, forskning, utveckling, statistikföring och annan uppföljning av undervisningen och utbildningen samt styrning och finansiering. En motsvarande avgränsning av utnyttjandet av uppgifterna föreslås också i fråga om uppgifter om grundläggande konstundervisning enligt 9 e §.

I paragrafen föreslås dessutom ett nytt 4 mom. med en informativ hänvisning till 9 a § i lagen om yrkesutbildning, där det föreskrivs om utlämnande av uppgifter som avses i 9 § 2—4 mom. i denna lag och som gäller den personliga utvecklingsplanen för kunnandet för studerande i yrkesutbildning.

11 d §. Utlämnande av uppgifter ur registret. I den gällande paragrafen föreskrivs om utlämnande av uppgifter ur läropliktsregistret. I motiveringen till paragrafen konstateras att regleringen i sak motsvarar 10 § 1 mom. 1 punkten (RP 173/2020 rd). Bestämmelsen kan således inte anses begränsa tillämpningen av 16 § 3 mom. i offentlighetslagen på utlämnandet av uppgifter. Därför föreslås det att 1 mom. ändras på motsvarande sätt som 10 § 1 mom. så att det i momentet föreskrivs om den personuppgiftsansvarige som ansvarar för utlämnandet av uppgifter och så att den informativa regleringen om utlämnande av uppgifter till myndigheter stryks i momentet. Också i fråga om läropliktsregistret svarar Utbildningsstyrelsen för utlämnande av uppgifter från registret och för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

5 a kap. Registret över annan än reglerad utbildning som anskaffats av Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning

Det föreslås att det till lagen fogas ett nytt 5 a kap. där det föreskrivs om uppgifter om studerande inom annan än sådan reglerad utbildning som avses i 10 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning och som anskaffas av servicecentret enligt 9 § i den lagen. Det är fråga om ett nytt register som innehåller uppgifter om den genomförda utbildningens namn och längd samt om bedömningen av kunnandet, om en sådan har gjorts.

27 a §. Ändamålet med registret över annan än reglerad utbildning. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om registrets användningsändamål. Paragrafen motsvarar i sak 4 § i fråga om nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning och 11 a § i fråga om användningsändamålet för läropliktsregistret. I 1 mom. föreskrivs det att uppgifterna i registret används när en person söker till utbildning, under utbildningen, i arbetslivet samt när personen ansöker om utbildningsrelaterade förmåner. I fråga om utbildning avses i praktiken den utbildning som den studerande söker sig till eller som han eller hon deltar i efter utbildningen i fråga. Uppgifterna i registret kan således utnyttjas vid antagningen av studerande när en person eventuellt söker till någon annan utbildning efter den utbildning som införts i registret. Dessutom kan de uppgifter om kunnande som framgår av registret utnyttjas i övrig utbildning när man bedömer vilket kunnande som redan förvärvats. Till exempel enligt 46 § i lagen om yrkesutbildning har utbildningsanordnaren till uppgift att utreda och identifiera det kunnande som en studerande tidigare

har förvärvat med stöd av dokument och annan utredning som den studerande lägger fram. I arbetslivet kan man utnyttja uppgifterna om kunnande när en person söker arbete och vid beslut om personens eventuella arbetsuppgifter. Även om det är fråga om kortvarig utbildning i kursform, kan kunnande som förvärvats genom utbildningen ha betydelse i ovannämnda situationer. Dessutom kan uppgifterna om utbildningen utnyttjas när en person ansöker om vuxenutbildningsstöd eller för att få arbetslöshetsförmån för frivilliga studier, om de övriga lagstadgade villkoren uppfylls.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om att uppgifterna även kan användas när andra myndigheter sköter sådana lagstadgade uppgifter för vilka uppgifterna i registret behövs. Genom bestämmelsen säkerställs det att uppgifterna kan utnyttjas också för andra ändamål än de som nämns i 1 mom. när det är fråga om en myndighet som har en sådan grund för behandling av uppgifter som avses i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen.

Enligt 3 mom. får de uppgifter som införts i registret även användas för utvärdering, statistikföring och uppföljning av utbildningar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar bestämmelsen om användningsändamålet för informationsresursen inom undervisning och utbildning i 5 § 4 mom.

27 b §. *De gemensamt personuppgiftsansvariga för registret över annan än reglerad utbildning samt ansvarsfördelningen mellan dem* Enligt 1 mom. är servicecentret och Utbildningsstyrelsen gemensamt personuppgiftsansvariga för registret, och deras ansvar fördelas på det sätt som föreslås i paragrafen.

Enligt artikel 26.1 i dataskyddsförordningen är det fråga om gemensamt personuppgiftsansvar då två eller flera personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen. De fastställer genom ett ömsesidigt arrangemang på ett transparent sätt vars och ens ansvarsområde för att de skyldigheter som anges i förordningen ska iakttas, särskilt vad gäller användningen av de registrerades rättigheter och de uppgifter som gäller utlämnande av uppgifter. De personuppgiftsansvarigas ansvarsområden kan dock fastställas även i den lagstiftning som tillämpas på personuppgiftsansvariga i en medlemsstat. Utbildningsstyrelsen svarar på det sätt som föreslås i 1 mom. för registrets allmänna funktion och för den tekniska anslutning som behövs för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter. Utbildningsstyrelsen ska i egenskap av upprätthållare av befintliga register och informationsresurser också ha kompetens och resurser att svara för upprätthållandet av det nya registret. Dessutom kan Utbildningsstyrelsen utnyttja den tekniska miljö som den utvecklat för att upprätthålla registret. Det föreslås att Utbildningsstyrelsen åläggs ansvar för registerföringen och även beslutsprövning i fråga om utlämnande av uppgifter. Utbildningsstyrelsen får således sådana uppgifter som hör till en personuppgiftsansvarig, och därför föreslås det att Utbildningsstyrelsen ska vara en gemensamt personuppgiftsansvarig enligt artikel 26 i dataskyddsförordningen.

Gemensamt personuppgiftsansvarig är också servicecentret, som fastställer ändamålen med och metoderna för behandlingen av uppgifter till den del det är fråga om uppgifter om utbildning som ska föras in i registret. Servicecentret beslutar i samband med anskaffning enligt 9 § i lagen om servicecentret hurudan utbildning det anskaffar och vilka villkor det ställer för utbildningen som anskaffas. Servicecentret beslutar med stöd av 13 § i den lagen också om antagningen av studerande och därmed om vems uppgifter som förs in i registret. Enbart det faktum att utbildningsanordnaren åläggs att föra in uppgifter i registret om utbildning som anordnaren genomfört på basis av ett upphandlingsavtal utgör ingen grund för att utbildningsanordnarna ska betraktas som gemensamt personuppgiftsansvariga. Utbildningsanordnarna är personuppgiftsansvariga för behandlingen av personuppgifter för eget ändamål. I det nu föreslagna registret är det dock

fråga om ett separat riksomfattande register och utbildningsanordnarna deltar inte i fastställandet av ändamålen med och metoderna för behandlingen av personuppgifter på det sätt som förutsätts i artikel 26 i dataskyddsförordningen.

I 2 mom. föreskrivs det enligt förslaget om ansvarsfördelningen mellan de gemensamt personuppgiftsansvariga. Enligt förslaget svarar servicecentret för att uppgifterna är korrekta enligt artikel 5.1 d i den allmänna dataskyddsförordningen samt för den registrerades rätt till rättelse enligt artikel 16. Även om utbildningsanordnaren är skyldig att föra in uppgifter om utbildningens innehåll, svarar servicecentret i egenskap av den som anskaffar utbildningen gentemot den registrerade för uppgifternas riktighet och för den registrerades rätt att rätta uppgifterna. I upphandlingsavtalet ska servicecentret avtala närmare med utbildningsanordnaren om förfaranden och metoder för att säkerställa att uppgifterna är korrekta och för att rätta uppgifterna. I praktiken ska behovet av att rätta uppgifterna i första hand bedömas utifrån det som antecknats i det betyg som getts den studerande. Utbildningsstyrelsen svarar i övrigt för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen och för tillgodoseendet av den registrerades övriga rättigheter. Eftersom grunden för behandling av uppgifter enligt artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen, är det fråga om tillgodoseende av den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen som hänför sig till den behandlingsgrunden.

Utbildningsstyrelsen ska i egenskap av gemensamt personuppgiftsansvarig föra ett register över den behandling som utförts under Utbildningsstyrelsens ansvar på det sätt som förutsätts i artikel 30 i dataskyddsförordningen. Dessutom ansvarar Utbildningsstyrelsen för det samarbete med tillsynsmyndigheten som anges i artiklarna 31—33 i dataskyddsförordningen, för säkerheten i samband med behandlingen av personuppgifter samt för anmälan av en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten.

27 c §. Uppgifter om utbildningen och införande av uppgifterna. I paragrafen föreslås bestämmelser om vilka uppgifter som ska föras in i registret. Med stöd av 1 mom. ska en aktör som ordnar sådan annan av servicecentret anskaffad utbildning enligt 9 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning än reglerad utbildning enligt 10 § i den lagen i fråga om studerande som deltar i den utbildningen föra in utbildningens namn, start- och slutdatum och timantal samt uppgift om att utbildningen slutförts i registret. I enlighet med syftet med servicecentret är det fråga om utbildning som riktar sig särskilt till dem har sysselsättning och dem som står utanför arbetskraften och som kompletterar det övriga offentligt understödda utbildningsutbudet. Med utbildningens startdatum avses den faktiska dagen då den studerande har inlett utbildningen och inte dagen då beslutet om antagning som studerande meddelades. På motsvarande sätt avses med slutdatumet den faktiska dagen då utbildningen har avslutats. I detta fall gäller också slutdatumet för utbildningen som baserar sig på ett beslut som servicecentret fattat med stöd av 14 § 1 mom. i lagen om servicecentret. Således finns det i registret också uppgifter om studerande vars utbildning har slutat före utbildningens egentliga slutdatum. Med utbildningens timantal avses det antal timmar som anges för utbildningen i beskrivningen av den. Eftersom det i regel är fråga om deltidsutbildning, ger uppgiften om utbildningens start- och slutdatum inte nödvändigtvis rätt bild av utbildningens omfattning, och därför preciserar timantalet uppgiften om utbildningens omfattning. I registret ska dessutom föras in uppgift om huruvida utbildningen har slutförts. Med detta avses uppgift om huruvida personen har deltagit i hela utbildningen. Om den studerandes kunskande har bedömts, sparas uppgifter om bedömningen. Om genomförande av bedömning avtalas från fall till fall i samband med anskaffningen.

Utbildningsanordnaren känner till utbildningens namn och innehåll samt dess längd, och då är det ändamålsenligast att aktören i fråga för in uppgifterna direkt i registret i stället för att servicecentret för in uppgifterna utifrån den information som anordnaren meddelat. Vid införandet av uppgifter utnyttjas Koski-systemet. Om utbildningen ordnas av en aktör som redan har de

tekniska lösningar som krävs för att föra in uppgifterna i informationsresursen Koski, kan den utnyttja dessa befintliga lösningar för att föra in uppgifterna. Således kan till exempel anordnare av yrkesutbildning eller läroanstalter inom fritt bildningsarbete utnyttja den befintliga tekniska lösningen. Om anordnaren inte redan har någon befintlig teknisk lösning för att föra in uppgifter via ett gränssnitt eller om lösningen inte skulle fungera, kan uppgifterna föras in med det system som är avsett för införandet. Systemet används åtminstone av högskolor och sådana anordnare som inte ordnar lagstadgad undervisning eller utbildning och som inte vill öppna ett gränssnitt till Koski-tjänsten.

I 2 mom. föreslås det att det i registret som identifieringsuppgifter införs den studerandes namn och det studentnummer som avses i 3 a §. Utbildningsstyrelsen ger personen ett studentnummer på det sätt som föreskrivs i 3 a § och utbildningsanordnaren ska föra in identifieringsuppgifterna i registret efter att servicecentret har beslutat om antagningen av studerande.

Enligt förslaget föreskrivs det i 3 mom. att Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare hur de som för in uppgifter ska hålla uppgifterna aktuella. Utbildningsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om datastrukturen i fråga om de uppgifter som avses ovan.

27 d §. Utlämnande av uppgifter ur registret över annan än reglerad utbildning. Enligt förslaget föreskrivs det i 1 mom. att Utbildningsstyrelsen svarar för utlämnandet av uppgifter och för att utlämnandet av uppgifter sker på ett lagenligt sätt. Enligt 2 mom. får Utbildningsstyrelsen utgående från uppgifterna i registret ta fram datamaterial som behövs för utvärdering, forskning, utveckling, statistikföring och annan uppföljning samt styrning och finansiering när det gäller undervisningen och utbildningen.

27 e §. Tid för bevarande av uppgifterna i registret över annan än reglerad utbildning. I paragrafen föreslås det att de uppgifter som införs i registret ska bevaras i 50 år efter avslutad utbildning. Med tidpunkten för avslutandet avses det i registret antecknade slutdatumet för utbildningen.

28 §. Ändamålet med tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter samt uppgifter som lämnas ut. I paragrafen föreskrivs det om de uppgifter som ska lämnas ut i studie- och utlämnings-tjänsten. Det föreslås att det till 2 mom. 1 punkten fogas som uppgifter som ska lämnas genom tjänsten de uppgifter som avses i den föreslagna 9 e § och som kan lämnas ut på basis av samtycke på det sätt som föreskrivs i 29 § 5 mom. Dessutom föreslås det att det till 2 mom. fogas en ny 1 b-punkt, där det föreskrivs att uppgifter i registret över utbildning som anskaffats av Servicecentret för kontinuerligt lärande ska lämnas ut med hjälp av tjänsten.

29 §. Utlämnande av uppgifter via tjänsten. Enligt förslaget fogas till 6 mom. ett omnämnande av att 2 och 4 mom. i paragrafen i fråga inte heller ska tillämpas på uppgifter som avses i den nya 9 e §. På samma sätt som i fråga om 9 d § administreras utlämnandet av uppgifter enligt den nya 9 e § av den registrerade själv i tjänsten med stöd av det gällande 29 § 5 mom.

7.2 Lagen om grundläggande konstundervisning

7 a §. Omfattning av utbildning som förs in i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning. Det föreslås att det till lagen om grundläggande konstundervisning fogas en ny 7 a § som gäller de uppgifter om grundläggande konstundervisning som ska föras in i informationsresursen inom undervisning och utbildning. För att dessa uppgifter ska kunna föras in i informationsresursen måste utbildningens omfattning anges i studiepoäng så att en arbetsinsats på i genomsnitt 27 timmar motsvarar en studiepoäng. Omvandlingen av den tid som används för lärande till studiepoäng grundar sig på europeiska systemet för överföring och ackumulering

av studiemeriter (European Credit Transfer and Accumulation System), enligt vilket studiepoängen motsvarar det lärande som grundar sig på definierade inlärningsresultat och den arbetsmängd som hänför sig till det.

Utbildningsstyrelsen beslutar om grunderna för bedömningen av en elev. I grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen (2017) beskrivs studiernas innehåll och mål på ett kunskapsbaserat sätt. Med kunskapsbaserad avses att kunskapen uttrycks verbalt och beskrivs. I stället för att beskriva det innehåll som studeras beskrivs elevens kunnande.

Utbildningsanordnaren ska godkänna en läroplan för varje konstområde. Bedömningen av eleven görs i förhållande till den läroplan som godkänts av utbildningsanordnaren. Minimikravet är att det kunnande som förvärvats inom utbildningen har godkänts, det vill säga att elevens kunnande motsvarar minst den nivå som ingår i den kunskapsbaserade beskrivningen av utbildningen. Eleven kan inom två månader efter att ha fått del av bedömningen begära att den lärare eller de lärare som utfört bedömningen förnyar den. Om eleven är missnöjd med den nya bedömningen eller med det beslut genom vilket begäran har avslagits, kan eleven begära omprövning av bedömningen av rektorn. I ett beslut som gäller omprövning av bedömningen får ändring inte sökas genom besvär.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Denna lag tillämpas också på utbildning enligt 8 och 9 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning som har inletts före lagen träder i kraft och genomförts år 2022. Det föreslås att uppgifter om utbildning som anordnats år 2022 av huvudmannen för en läroanstalt som avses i lagen om fritt bildningsarbete och som finansieras av Servicecentret för livslångt lärande och sysselsättning samt uppgifter om annan än reglerad utbildning som anskaffats av servicecentret och anordnats 2022 förs in retroaktivt senast den 30 april 2023. Utbildning som finansieras av Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning ordnas första gången 2022, varvid det i registret ska införas uppgifter också om utbildning som genomförts före den föreslagna lagens ikraftträdande.

Därtill tillämpas lagen på sådan utbildning enligt lagen om grundläggande konstundervisning som inletts den 1 augusti 2018 eller därefter och som inte har upphört när lagen träder i kraft. I sådana fall kan det samtycke som avses i 9 e § ges retroaktivt senast den 31 december 2023. Genom regleringen blir det möjligt att föra in i informationsresursen Koski också uppgifter om sådan utbildning inom grundläggande konstundervisning som inte slutförts när lagen träder i kraft.

9 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

I den proposition med förslag till statsbudget för 2023 som överlämnats till riksdagen överförs till anslagen under moment 29.01.02 (Utbildningsstyrelsens omkostnader) och moment 29.01.04 (Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning) från moment 29.01.53 (Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens) tilläggskostnaderna för registret över annan än reglerad utbildning som Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning anskaffat i enlighet med de anslagsbehov som anges i denna proposition.

I budgetpropositionen för 2023 föreslås dessutom ett bestående tillägg på 261 000 euro under moment 29.80.34 (statsandel och statsunderstöd för omkostnaderna för grundläggande konstundervisning, förslagsanslag)

10 Verkställighet och uppföljning

Servicecentret ger finansieringstagarna anvisningar och information om införandet av uppgifterna i det nya registret och informationsresursen Koski i samband med ansökan och beslut om statsunderstöd samt i samband med anbudsförfrågan och upphandlingsavtalet. Servicecentret ska i understödsbeslutet eller upphandlingsavtalet kräva att finansieringsmottagaren sparar uppgifterna för 2022 retroaktivt i registret så att de är sparade senast den 30 april 2023.

Utbildningsstyrelsen och servicecentret stöder utbildningsanordnarna i ibruktagandet av registret och införandet av uppgifter genom handledning och rådgivning. De gemensamt personuppgiftsansvarigas ansvar för det nya registret fördelas på det sätt som föreslås i propositionen.

Inom ramen för ägarstyrningen mellan undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen följer man upp informationsresursen Koskis tekniska utveckling och införandet av det nya registret.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Jämlikhet

Ordalydelsen i 6 § 2 mom. i grundlagen anger att ingen får särbehandlas ”utan godtagbart skäl”. Den allmänna jämlikhetsklausulen innebär ett förbud mot godtycke och ett krav på enahanda bemötande i likadana fall (RP 309/1993 rd, s. 46). Grundlagsutskottet har i sin praxis framhållit att jämlikhetsprincipen inte kan sätta stränga gränser för lagstiftarens prövning när lagstiftningen ska anpassas efter samhällsutvecklingen vid en viss tidpunkt (GrUU 11/2012 rd, GrUU 1/2006 rd och GrUU 15/2001 rd.). Grundlagsutskottet har ur grundlagens jämlikhetsbestämmelser i olika sammanhang härlett ett krav på att skillnaderna inte får vara godtyckliga, att de inte får bli oskäligen och att motiveringen ska vara godtagbar.

Utbildningsstyrelsen beslutar om målen för och det centrala innehållet i den grundläggande konstundervisningen (*grunderna för läroplanen*). Utbildningsanordnaren utarbetar och godkänner en läroplan för varje konstområde i enlighet med de grunder för läroplanen för den allmänna lärokursen i den grundläggande konstundervisningen som Utbildningsstyrelsen bestämt, så att grunderna preciseras och förtydligas.

På större orter där det finns flera läroanstalter inom grundläggande konstundervisning ska en elev inom ramen för det utbildningsutbud som står till buds kunna ansöka om att få studera vid en läroanstalt som erbjuder möjlighet att föra in uppgifter i informationsresursen Koski. I glesbygden och på landsbygden, där avstånden är långa, kommunikationerna sämre, utbildningsanstalternas utbildningsutbud eller tillgången till utbildning på svenska är sämre än i städerna, har eleverna inte nödvändigtvis samma möjligheter att välja läroanstalt. Då kan eleven uttrycka ett önskemål till huvudmannen om att denne i framtiden ska erbjuda möjligheten att föra in uppgifter i informationsresursen Koski. Eleven kan inte kräva att uppgifterna införs om huvudmannen inte har beslutat att erbjuda detta och om de övriga villkor som anges i denna proposition inte uppfylls. I detta fall kan eleven få ett skriftligt intyg över sina studieprestationer vid läroanstalten, precis som för närvarande. Även en elev som har begärt att uppgifter om honom eller henne ska införas i informationsresursen Koski kan alltså få ett intyg i pappersform.

Kulturella rättigheter

I 16 § i grundlagen föreskrivs det om kulturella rättigheter. Enligt paragrafens 2 mom. ska det allmänna, enligt vad som närmare bestäms genom lag, säkerställa lika möjligheter för var och en att oavsett medellöshet enligt sin förmåga och sina särskilda behov få även annan än grundläggande utbildning samt utveckla sig själv. Bestämmelsen omfattar principen om livslångt lärande, men dock inte subjektiv rätt till utbildning. Det nu föreslagna införandet av utbildningsuppgifter om grundläggande konstundervisningen och fritt bildningsarbete i informationsresursen Koski samt införandet av uppgifter om annan än reglerad utbildning som Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning anskaffat främjar tillgodoseendet av de kulturella rättigheterna, när en persons erkända kunnande kan föras in i ett nationellt informationslager eller register. Propositionen främjar det kontinuerliga lärandet och stöder medborgarna i genomförandet av studier, placeringen på arbetsmarknaden och jobbsökningen genom att det blir möjligt att föra in uppgifter om prestationer som beskriver kunnande som förvärvats inom den grundläggande konstundervisningen i informationsresursen.

Skydd för privatlivet och personuppgifter

Bestämmelserna i 10 § i grundlagen tryggar vars och ens privatliv som en grundläggande rättighet. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas enligt paragrafens 1 mom. genom lag. Enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkning ingår skyddet för personuppgifter delvis i skyddet för privatlivet, som tryggas i samma moment. Propositionen innehåller reglering som gäller personuppgifter eftersom det i propositionen föreslås att uppgifter om en persons utbildning förs in i en riksomfattande informationsresurs och ett register på det sätt som föreslås ovan.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 14/2018 rd ansett att det i princip räcker med att bestämmelserna om skydd för och behandling av personuppgifter är harmoniserade med dataskyddsförordningen. Tillgodoseendet av skyddet för personuppgifter ska enligt utskottet i framtiden i första hand garanteras med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lag som ska stiftas. I det sammanhanget bör man undvika nationell speciallagstiftning, som bör reserveras för situationer då den är dels tillåten enligt dataskyddsförordningen, dels nödvändig för att tillgodose skyddet för personuppgifter. (se även GrUU 2/2018 rd s.5, GrUU 1/2020 rd s. 2 och GrUU 4/2020 rd s. 8).

Enligt grundlagsutskottet är det klart (se t.ex. GrUU 20/2020 rd) att behovet av nationell speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter (GrUU 14/2018 rd, s. 5). Utskottet lägger vikt vid att det i den mån som EU-lagstiftningen kräver reglering på det nationella planet eller möjliggör sådan tas hänsyn till de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna ställer när det nationella handlingsutrymmet utnyttjas (se t.ex. GrUU 1/2018 rd, GrUU 25/2005 rd). Utskottet har därför framhållit att det i regeringens propositioner finns anledning att särskilt i fråga om bestämmelser som är av betydelse med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna tydligt klargöra ramarna för det nationella handlingsutrymmet (GrUU 26/2017 rd, s. 42, GrUU 2/2017 rd, s. 2, GrUU 44/2016 rd, s. 4).

Grundlagsutskottet har särskilt påpekat att inskränkningar i skyddet för privatlivet måste bedömas utifrån de allmänna villkoren för inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna

(GrUU 14/2018 rd, s. 5 och de utlåtanden som nämns där). Det har varit av betydelse att grundlagsutskottets etablerade praxis har varit att lagstiftarens handlingsutrymme vid utfärdandet av bestämmelser om behandling av personuppgifter i synnerhet begränsas av att skyddet för personuppgifter delvis ingår i skyddet för privatlivet som tryggas i samma moment i 10 § i grundlagen. Lagstiftaren bör tillgodose denna rätt på ett sätt som är godtagbart med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna överlag. Utskottet har därför särskilt bedömt att tillåtelse att behandla känsliga personuppgifter berör själva kärnan i skyddet för personuppgifter som hör till privatlivet (GrUU 37/2013 rd, s 2/I). Bestämmelserna om behandling av personuppgifter måste vara detaljerade och omfattande, inom de ramar som dataskyddsförordningen tillåter (GrUU 20/2018 rd, s. 4, GrUU 65/2018 rd, s. 45 och GrUU 15/2018 rd s. 40).

Viktiga regleringsobjekt, som inskränker lagstiftarens möjlighet till egna överväganden och som också är betydelsefulla med avseende på skyddet av personuppgifter, har enligt utskottets vedertagna tolkningspraxis varit åtminstone registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, tillåtna användningsändamål, inbegripet möjligheterna att lämna ut uppgifterna och bevaringstiden för uppgifterna i personregistren samt den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska dessutom vara omfattande och detaljerad (se t.ex. GrUU 14/2002 rd, GrUU 27/2006 rd, GrUU 11/2016 rd och GrUU 13/2016). Grundlagsutskottet har dessutom ansett att alltför ospecificerade och omfattande bestämmelser om rättigheter att få uppgifter strider mot 10 § 1 mom. i grundlagen (t.ex. GrUU 7/2000 rd, GrUU 14/2002 rd, GrUU 15/2002 rd och GrUU 74/2002 rd).

I fråga om utbildning som anskaffas av Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning utgår man i propositionen från att det är möjligt att utfärda bestämmelser som kompletterar dataskyddsförordningen, eftersom det är fråga om en sådan behandlingsgrund som avses i artikel 6.1 c i förordningen, dvs. behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. I fråga om uppgifter om utbildning inom grundläggande konstundervisning är behandlingsgrunden artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen, enligt vilken behandling av personuppgifter är laglig om den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen ska användningen av det nationella handlingsutrymmet dessutom uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. I avsnitt 4.2.2 och i specialmotiveringen redogörs det närmare för och motiveras användningen av det nationella handlingsutrymmet. På de grunder som anges ovan anses det att de särskilda bestämmelser om personuppgifter som föreslås i propositionen är förenliga med det allmänna intresset och står i rätt proportion till det eftersträlvade målet. I propositionen föreslås inga bestämmelser som gäller känsliga personuppgifter.

Den nationella specialregleringen anses nödvändig också utifrån ett riskbaserat perspektiv, eftersom det är fråga om omfattande behandling av personuppgifter, och det finns en risk för den registrerade om det inte finns detaljerade bestämmelser.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) 2 §, 4 § 6 mom., 6 § 2 mom., 9 a och 10 §, 11 d § 1 mom., 28 § 2 mom. 1 punkten och 29 § 6 mom., sådana de lyder, 2 § i lagarna 1221/2020 och 1234/2021, 4 § 6 mom., 6 § 2 mom., 9 a §, 28 § 2 mom. 1 punkten och 29 § 6 mom. i lag 478/2021, 10 § delvis ändrad i lagarna 568/2019 och 478/2021 samt 11 d § 1 mom. i lag 1221/2020, samt *fogas* till lagen en ny 9 e § och ett nytt 5 a kap. samt till 28 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 568/2019, 478/2021 ja 1221/2020, en ny 1 b-punkt som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på utbildning och examina om vilka det föreskrivs i

- 1) lagen om grundläggande utbildning (628/1998),
- 2) gymnasielagen (714/2018),
- 3) lagen om studentexamen (502/2019),
- 4) lagen om yrkesutbildning (531/2017),
- 5) yrkeshögskolelagen (932/2014),
- 6) universitetslagen (558/2009),
- 7) lagen om fritt bildningsarbete (632/1998),
- 8) lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),
- 9) lagen om Europeiska skolan i Helsingfors (1463/2007),
- 10) lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998),
- 11) lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (682/2021).

Denna lag innehåller bestämmelser om studentnummer och studentnummerregistret, nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning, läropliktsregistret, studentexamensregistret, antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager samt registret för annan än reglerad utbildning som anskaffats av Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (*servicecentret*). Lagen innehåller dessutom bestämmelser om den tjänst för utlämnande av studie- och examensuppgifter som Utbildningsstyrelsen svarar för.

4 §

Ändamålet med informationsresursen

Med avvikelse från det som föreskrivs i 1—5 mom., beslutar personen själv om för vilka ändamål de uppgifter som avses i 9 d och 9 e § används.

6 §

Införandet av uppgifter i informationsresursen

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare hur de som för in uppgifter ska hålla uppgifterna aktuella. Utbildningsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om datastrukturen i fråga om de uppgifter som anges i 7, 7 a, 8, 9 och 9 a—9 e §.

9 a §

Uppgifter om sådan utbildning inom det fria bildningsarbetet som riktar sig till läropliktiga och till kontinuerligt lärande

En huvudman för en läroanstalt enligt lagen om fritt bildningsarbete ska i fråga om sina studerande inom utbildning som avses i 7 a kap. i den lagen och i 5 § 2 mom. i läropliktslagen samt i 8 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning föra in uppgifter om följande i informationsresursen:

- 1) den utbildning som genomförs,
- 2) när studierna inletts, tillfälligt avbrutits och avslutats,
- 3) genomförda studier och bedömningen av kunnandet.

I fråga om sådan utbildning som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning registreras dock inte tillfälligt avbrott.

9 e §

Uppgifter om grundläggande konstundervisning

En utbildningsanordnare enligt lagen om grundläggande konstundervisning ska se till att följande uppgifter om elever inom en utbildning som har definierats i studiepoäng i 7 a § i den lagen förs in i informationsresursen, om utbildningsanordnaren har beslutat att erbjuda införande av uppgifter i informationsresursen för elever som deltar i samma utbildning och eleven samtycker till att uppgifterna förs in:

- 1) utbildningens namn och omfattning,
- 2) datum när utbildningen har inletts och avslutats,
- 3) bedömningen av kunnandet.

Det samtycke av eleven som avses i 1 mom. ges när undervisningen inleds. Innan samtycket ges ska eleven informeras om hur de uppgifter som förts in i informationsresursen får behandlas, lämnas ut och bevaras. Av samtycket ska framgå att det har getts frivilligt och uttryckligen. I fråga om barn under 15 år fattas beslut om samtycke och återkallande av det av barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare för barnet. För införande av uppgifter om ett minderårigt barn som har fyllt 15 år krävs samtycke av såväl barnet som barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Ett minderårigt barn som fyllt 15 år eller barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare kan när som helst återkalla samtycket genom att meddela detta till Utbildningsstyrelsen, som därefter ska underrätta utbildningsanordnaren om återkallandet. Samtycket ska bevaras permanent. Om samtycket återkallas, ska detta antecknas i anslutning till samtycket.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur informationsresursen

Utbildningsstyrelsen beslutar om utlämnande av uppgifter ur informationsresursen och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

Utbildningsstyrelsen får utgående från informationsresursen ta fram datamaterial som behövs för utvärdering, forskning, utveckling, statistikföring och annan uppföljning samt styrning och finansiering när det gäller undervisningen och utbildningen.

Det som föreskrivs i 2 mom. tillämpas inte på uppgifter som avses i 9 d och 9 e §.

Bestämmelser om utlämnande av sådana uppgifter ur informationsresursen som avses i 9 § 2—4 mom. finns i 109 a § i lagen om yrkesutbildning.

11 d §

Utlämnande av uppgifter ur registret

Utbildningsstyrelsen svarar för utlämnande av uppgifter från registret och för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

5 a kap.

Registret över annan än reglerad utbildning som Servicecentret anskaffat

27 a §

Ändamålet med registret över annan än reglerad utbildning

Registret över annan än reglerad utbildning innehåller uppgifter om studerande inom annan än i 10 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning avsedd reglerad utbildning som Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning anskaffar och som avses i 9 § i den lagen. Uppgifterna används när en person söker till utbildning, under utbildningen, i arbetslivet samt när personen ansöker om utbildningsrelaterade förmåner.

Uppgifterna i registret kan även användas när andra myndigheter sköter sådana lagstadgade uppgifter för vilka de registrerade uppgifterna behövs.

De uppgifter som införts i registret får även användas för utvärdering, statistikföring och uppföljning av utbildningar.

27 b §

De gemensamt personuppgiftsansvariga för registret över annan än reglerad utbildning samt ansvarsfördelningen mellan dem

Utbildningsstyrelsen och servicecentret är gemensamt personuppgiftsansvariga för registret. Utbildningsstyrelsen svarar för registrets allmänna funktion och för de tekniska förutsättningarna för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter.

Servicecentret svarar för uppgifternas korrekthet enligt artikel 5.1 d i den allmänna dataskyddsförordningen och för den registrerades rätt till rättelse enligt artikel 16 i den förordningen. Utbildningsstyrelsen svarar för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen och för tillgodoseendet av den registrerades övriga rättigheter.

27 c §

Uppgifter om utbildningen och införande av uppgifterna

En aktör som ordnar sådan annan av servicecentret anskaffad utbildning enligt 9 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning än reglerad utbildning enligt 10 § i den lagen ska i fråga om studerande som deltar i den utbildningen föra in utbildningens namn, start- och slutdatum och timantal samt uppgift om att utbildningen slutförts i registret. Om den studerandes kunskande har bedömts, sparas uppgifter om bedömningen.

I registret ska dessutom personernas namn och studentnummer föras in.

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare hur de som för in uppgifter ska hålla uppgifterna aktuella. Utbildningsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om datastrukturen i fråga om de uppgifter som anges i 1 mom.

27 d §

Utlämnande av uppgifter ur registret över annan än reglerad utbildning

Utbildningsstyrelsen beslutar om utlämnande av uppgifter ur registret och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

Utbildningsstyrelsen får utgående från uppgifterna i registret ta fram datamaterial som behövs för utvärdering, forskning, utveckling, statistikföring och annan uppföljning samt styrning och finansiering när det gäller undervisningen och utbildningen.

27 e §

Tid för bevarande av uppgifterna i registret över annan än reglerad utbildning

Uppgifterna i registret ska bevaras i 50 år från det att utbildningen avslutats.

28 §

Ändamålet med tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter samt uppgifter som lämnas ut

Med hjälp av tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter utlämnas

1) sådana uppgifter i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning som avses i 7, 7 a, 8, 9 och 9 a—9 e §, med undantag för de uppgifter som avses i 9 § 2—5 mom.,

1 b) sådana uppgifter i registret över annan än reglerad utbildning som avses i 27 c §,

29 §

Utlämnande av uppgifter via tjänsten

Det som föreskrivs i 2 och 4 mom. tillämpas inte på uppgifter som avses i 9 d och 9 e §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas också på utbildning som har finansierats med stöd av 8 och 9 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning och som har inletts före lagens ikraftträdande och på nämnd utbildning som har genomförts 2022.

De uppgifter om kontinuerligt lärande som avses i 9 a och 27 c § och som hänför sig till år 2022 införs retroaktivt senast den 30 april 2023.

Dessutom tillämpas denna lag på sådan utbildning enligt lagen om grundläggande konstundervisning som inletts den 1 augusti 2018 eller därefter och som inte har upphört när lagen träder i kraft. Då kan det samtycke som avses i 9 e § i denna lag ges retroaktivt senast den 31 december 2023.

2.

Lag

om ändring av lagen om grundläggande konstundervisning

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) en ny 7 a § som följer:

7 a §

Omfattning av utbildning som förs in i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning

När uppgifter om grundläggande konstundervisning förs in i informationsresursen enligt 2 kap. i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) ska utbildningens omfattning anges i studiepoäng. Utbildningens omfattning anges i studiepoäng så att en elevs arbetsinsats på i genomsnitt 27 timmar motsvarar en studiepoäng.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 19 september 2022

Statsminister

Sanna Marin

Undervisningsminister Li Andersson

1.

Lag

om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) 2 §, 4 § 6 mom., 6 § 2 mom., 9 a och 10 §, 11 d § 1 mom., 28 § 2 mom. 1 punkten och 29 § 6 mom., sådana de lyder, 2 § i lagarna 1221/2020 och 1234/2021, 4 § 6 mom., 6 § 2 mom., 9 a §, 28 § 2 mom. 1 punkten och 29 § 6 mom. i lag 478/2021, 10 § delvis ändrad i lagarna 568/2019 och 478/2021 samt 11 d § 1 mom. i lag 1221/2020, samt
fogas till lagen en ny 9 e § och ett nytt 5 a kap. samt till 28 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 568/2019, 478/2021 ja 1221/2020, en ny 1 b-punkt som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på utbildning och examina om vilka det föreskrivs i

- 1) lagen om grundläggande utbildning (628/1998),
- 2) gymnasielagen (714/2018),
- 3) lagen om studentexamen (502/2019),
- 4) lagen om yrkesutbildning (531/2017),
- 5) yrkeshögskolelagen (932/2014),
- 6) universitetslagen (558/2009),
- 7) lagen om fritt bildningsarbete (632/1998),
- 8) lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),
- 9) lagen om Europeiska skolan i Helsingfors (1463/2007).

Denna lag innehåller bestämmelser om studentnummer och studentnummerregistret, nationella informationsresursen inom under-

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på utbildning och examina om vilka det föreskrivs i

- 1) lagen om grundläggande utbildning (628/1998),
- 2) gymnasielagen (714/2018),
- 3) lagen om studentexamen (502/2019),
- 4) lagen om yrkesutbildning (531/2017),
- 5) yrkeshögskolelagen (932/2014),
- 6) universitetslagen (558/2009),
- 7) lagen om fritt bildningsarbete (632/1998),
- 8) lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),
- 9) lagen om Europeiska skolan i Helsingfors (1463/2007),
- 10) *lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998),*
- 11) *lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (682/2021).*

Denna lag innehåller bestämmelser om studentnummer och studentnummerregistret, nationella informationsresursen inom under-

Gällande lydelse

visning och utbildning, läropliktsregistret, studentexamensregistret, antagningsregistret samt högskolornas riksomfattande datalager. Lagen innehåller dessutom bestämmelser om den tjänst för utlämnande av studie- och examensuppgifter som Utbildningsstyrelsen svarar för.

4 §

Ändamålet med informationsresursen

Med avvikelse från det som föreskrivs i 1—5 mom. beslutar personen själv om för vilka ändamål de uppgifter som avses i 9 d § används.

6 §

Införandet av uppgifter i informationsresursen

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare hur de som för in uppgifter ska hålla uppgifterna aktuella. Utbildningsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om datastrukturen i fråga om de uppgifter som anges i 7—9 och 9 a—9 d §.

9 a §

Uppgifter om sådan utbildning inom det fria bildningsarbetet som riktar sig till läropliktiga och till kontinuerligt lärande

En huvudman för en läroanstalt enligt lagen om fritt bildningsarbete ska i fråga om sina studerande inom den utbildning som avses i 7 a kap. i den lagen och i 5 § 2 mom. i läropliktslagen föra in uppgifter om följande i informationsresursen:

- 1) den utbildning som genomförs,

Föreslagen lydelse

visning och utbildning, läropliktsregistret, studentexamensregistret, antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager samt registret för annan än reglerad utbildning som anskaffats av Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (**servicecentret**). Lagen innehåller dessutom bestämmelser om den tjänst för utlämnande av studie- och examensuppgifter som Utbildningsstyrelsen svarar för.

4 §

Ändamålet med informationsresursen

Med avvikelse från det som föreskrivs i 1—5 mom., beslutar personen själv om för vilka ändamål de uppgifter som avses i 9 d och 9 e § används.

6 §

Införandet av uppgifter i informationsresursen

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare hur de som för in uppgifter ska hålla uppgifterna aktuella. Utbildningsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om datastrukturen i fråga om de uppgifter som anges i 7, 7 a, 8, 9 och 9 a—9 e §.

9 a §

Uppgifter om sådan utbildning inom det fria bildningsarbetet som riktar sig till läropliktiga och till kontinuerligt lärande

En huvudman för en läroanstalt enligt lagen om fritt bildningsarbete ska i fråga om sina studerande inom utbildning som avses i 7 a kap. i den lagen och i 5 § 2 mom. i läropliktslagen samt i 8 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning föra in uppgifter om följande i informationsresursen:

Gällande lydelse

- 2) när studierna inletts, tillfälligt avbrutits och avslutats,
- 3) genomförda studier och bedömningen av kunnandet.

Föreslagen lydelse

- 1) den utbildning som genomförs,
- 2) när studierna inletts, tillfälligt avbrutits och avslutats,
- 3) genomförda studier och bedömningen av kunnandet.

I fråga om sådan utbildning som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning registreras dock inte tillfälligt avbrott.

9 e §

Uppgifter om grundläggande konstundervisning

En utbildningsanordnare enligt lagen om grundläggande konstundervisning ska se till att följande uppgifter om elever inom en utbildning som har definierats i studiepoäng i 7 a § i den lagen förs in i informationsresursen, om utbildningsanordnaren har beslutat att erbjuda införande av uppgifter i informationsresursen för elever som deltar i samma utbildning och eleven samtycker till att uppgifterna förs in:

- 1) utbildningens namn och omfattning,*
- 2) datum när utbildningen har inletts och avslutats,*
- 3) bedömningen av kunnandet.*

Det samtycke av eleven som avses i 1 mom. ges när undervisningen inleds. Innan samtycket ges ska eleven informeras om hur de uppgifter som förs in i informationsresursen får behandlas, lämnas ut och bevaras. Av samtycket ska framgå att det har getts frivilligt och uttryckligen. I fråga om barn under 15 år fattas beslut om samtycke och återkallande av det av barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare för barnet. För införande av uppgifter om ett minderårigt barn som har fyllt 15 år krävs samtycke av såväl barnet som barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Ett minderårigt barn som fyllt 15 år eller barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare kan när som helst återkalla samtycket genom att meddela detta till Utbildningsstyrelsen, som därefter ska underrätta utbildningsanordnaren om återkallandet. Samtycket ska bevaras

Gällande lydelse

10 §

Utlämnande av uppgifter ur informationsresursen

Uppgifter ur informationsresursen får lämnas ut till

1) myndigheter som enligt lag eller en lagstadgad uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare få sådana uppgifter som finns i informationsresursen, sekretessbelagda uppgifter dock endast om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna,

2) Sysselsättningsfonden till den del den med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

3) den ansvariga arbetsplatshandledaren eller bedömare av kunnandet för en studerande inom yrkesutbildningen, till den del denne med stöd av lag har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

4) den som med stöd av ett i 29 § 5 mom. avsett samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen,

5) den som med stöd av ett i 109 a § 4 mom. i lagen om yrkesutbildning avsett samtycke från den berörda personen har rätt att få uppgifter som finns i informationsresursen.

Utbildningsstyrelsen får utgående från informationsresursen ta fram datamaterial som behövs för utvärdering, utveckling, statistikföreläsning och annan uppföljning samt styrning och finansiering av samt forskning kring undervisningen och utbildningen.

Det som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas inte på uppgifter som avses i 9 d §.

11 d §

Utlämnande av uppgifter ur registret

Uppgifter ur registret får lämnas ut till myndigheter som enligt lag eller på grund av sin

Föreslagen lydelse

permanent. Om samtycket återkallas, ska detta antecknas i anslutning till samtycket.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur informationsresursen

Utbildningsstyrelsen beslutar om utlämnande av uppgifter ur informationsresursen och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

Utbildningsstyrelsen får utgående från informationsresursen ta fram datamaterial som behövs för utvärdering, forskning, utveckling, statistikföreläsning och annan uppföljning samt styrning och finansiering när det gäller undervisningen och utbildningen.

Det som föreskrivs i 2 mom. tillämpas inte på uppgifter som avses i 9 d och 9 e §.

Bestämmelser om utlämnande av sådana uppgifter ur informationsresursen som avses i 9 § 2—4 mom. finns i 109 a § i lagen om yrkesutbildning.

11 d §

Utlämnande av uppgifter ur registret

Utbildningsstyrelsen svarar för utlämnande av uppgifter från registret och för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

Gällande lydelse

lagstadgade uppgift har rätt att av en utbildningsanordnare, huvudman för en läroanstalt eller kommunen få sådana uppgifter som finns i registret. Sekretessbelagda uppgifter får dock lämnas ut endast om det separat uttryckligen i lag föreskrivs om utlämnande av uppgifterna eller rätten att få uppgifterna.

Föreslagen lydelse

5 a kap.

***Registret över annan än reglerad utbildning
som Servicecentret anskaffat***

27 a §

Ändamålet med registret över annan än reglerad utbildning

Registret över annan än reglerad utbildning innehåller uppgifter om studerande inom annan än i 10 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning avsedd reglerad utbildning som Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning anskaffar och som avses i 9 § i den lagen. Uppgifterna används när en person söker till utbildning, under utbildningen, i arbetslivet samt när personen ansöker om utbildningsrelaterade förmåner.

Uppgifterna i registret kan även användas när andra myndigheter sköter sådana lagstadgade uppgifter för vilka de registrerade uppgifterna behövs.

De uppgifter som införts i registret får även användas för utvärdering, statistikföring och uppföljning av utbildningar.

27 b §

De gemensamt personuppgiftsansvariga för registret över annan än reglerad utbildning samt ansvarsfördelningen mellan dem

Utbildningsstyrelsen och servicecentret är gemensamt personuppgiftsansvariga för registret. Utbildningsstyrelsen svarar för regist-

rets allmänna funktion och för de tekniska förutsättningarna för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter.

Servicecentret svarar för uppgifternas korrekthet enligt artikel 5.1 d i den allmänna dataskyddsförordningen och för den registrerades rätt till rättelse enligt artikel 16 i den förordningen. Utbildningsstyrelsen svarar för den personuppgiftsansvariges övriga skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen och för tillgodoseendet av den registrerades övriga rättigheter.

27 c §

Uppgifter om utbildningen och införande av uppgifterna

En aktör som ordnar sådan annan av servicecentret anskaffad utbildning enligt 9 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning än reglerad utbildning enligt 10 § i den lagen ska i fråga om studerande som deltar i den utbildningen föra in utbildningens namn, start- och slutdatum och timantal samt uppgift om att utbildningen slutförts i registret. Om den studerandes kunande har bedömts, sparas uppgifter om bedömningen.

I registret ska dessutom personernas namn och studentnummer föras in.

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare hur de som för in uppgifter ska hålla uppgifterna aktuella. Utbildningsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om datastrukturen i fråga om de uppgifter som anges i 1 mom.

27 d §

Utlämnande av uppgifter ur registret över annan än reglerad utbildning

Utbildningsstyrelsen beslutar om utlämnande av uppgifter ur registret och svarar för att utlämnandet sker på ett lagenligt sätt.

Utbildningsstyrelsen får utgående från uppgifterna i registret ta fram datamaterial som behövs för utvärdering, forskning, ut-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

veckling, statistikföring och annan uppföljning samt styrning och finansiering när det gäller undervisningen och utbildningen.

27 e §

Tid för bevarande av uppgifterna i registret över annan än reglerad utbildning

Uppgifterna i registret ska bevaras i 50 år från det att utbildningen avslutats.

28 §

Ändamålet med tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter samt uppgifter som lämnas ut

Med hjälp av tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter utlämnas

1) sådana uppgifter i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning som avses i 7—9 och 9 a—9 d §, med undantag för de uppgifter som avses i 9 § 2—5 mom.,

29 §

Utlämnande av uppgifter via tjänsten

Det som föreskrivs i 2 och 4 mom. tillämpas inte på uppgifter som avses i 9 d §.

28 §

Ändamålet med tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter samt uppgifter som lämnas ut

Med hjälp av tjänsten för utlämnande av studie- och examensuppgifter utlämnas

1) sådana uppgifter i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning som avses i 7, 7 a, 8, 9 och 9 a—9 e §, med undantag för de uppgifter som avses i 9 § 2—5 mom.,

1 b) sådana uppgifter i registret över annan än reglerad utbildning som avses i 27 c §,

29 §

Utlämnande av uppgifter via tjänsten

Det som föreskrivs i 2 och 4 mom. tillämpas inte på uppgifter som avses i 9 d och 9 e §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas också på utbildning som har finansierats med stöd av 8 och 9 § i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning och som har inletts före lagens ikraftträdande och på nämnd utbildning som har genomförts 2022.

De uppgifter om kontinuerligt lärande som avses i 9 a och 27 c § och som hänförs till

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

år 2022 införs retroaktivt senast den 30 april 2023.

Dessutom tillämpas denna lag på sådan utbildning enligt lagen om grundläggande konstundervisning som inletts den 1 augusti 2018 eller därefter och som inte har upphört när lagen träder i kraft. Då kan det samtycke som avses i 9 e § i denna lag ges retroaktivt senast den 31 december 2023.

2.

Lag

om ändring av lagen om grundläggande konstundervisning

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) en ny 7 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §

Omfattning av utbildning som förs in i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning

När uppgifter om grundläggande konstundervisning förs in i informationsresursen enligt 2 kap. i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) ska utbildningens omfattning anges i studiepoäng. Utbildningens omfattning anges i studiepoäng så att en elevs arbetsinsats på i genomsnitt 27 timmar motsvarar en studiepoäng.

Denna lag träder i kraft den 20 .